



Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Κυπριακή Δημοκρατία



## Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων

### Υπουργείο Εσωτερικών

ΑΡ. ΔΙΑΓ. ΥΕ/ΔΑ/ΤΕΥ/03.2024

Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Ταμείου Ασύλου,  
Μετανάστευσης και Ένταξης της Περιόδου 2021-  
2027

## ΕΚΘΕΣΗ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Απρίλιος 2024

Το έγγραφο έχει ετοιμαστεί για τη Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών, ως η Διαχειριστική Αρχή των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων 2021-2027. Παρόλα ταύτα αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων του, και η Μονάδα δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για την όποια χρήση της πληροφορήσης η οποία περιλαμβάνεται στο έγγραφο.

## Πίνακας Περιεχομένων

1 Περίληψη των κυριότερων σημείων.....	3
2 Υπόβαθρο αξιολόγησης .....	4
2.1 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης.....	4
2.2 Περίληψη της μεθοδολογικής προσέγγισης.....	5
3 Ανασκόπηση και περιγραφή της Λογικής Παρέμβασης του Προγράμματος.....	6
4 Υφιστάμενη κατάσταση.....	17
4.1 Εισαγωγή.....	17
4.2. Ειδικοί Στόχοι ΤΑΜΕ.....	18
4.3 Πεδία Παρέμβασης και Κατανεμημένοι Πόροι ανά Ειδικό Στόχο.....	18
5 Ευρήματα αξιολόγησης .....	22
5.1. Εισαγωγή.....	22
5.2 Κριτήρια και Ερωτήματα Αξιολόγησης.....	22
6 Συμπεράσματα.....	30
7 Εισηγήσεις .....	33
8 Παραδείγματα καλών πρακτικών .....	35

## 1 Περίληψη των κυριότερων σημείων

Η Έκθεση Ενδιάμεσης Αξιολόγησης για το Πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) της Προγραμματικής Περιόδου (ΠΠ) 2021-2027 αποτελεί νομική υποχρέωση και υποβάλλεται από την Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων (MET) του Υπουργείου Εσωτερικών, ως Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων στην Κύπρο. Η νομική υποχρέωση απορρέει από το άρθρο 44 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ), σύμφωνα με το οποίο η ΔΑ καταρτίζει σχέδιο αξιολόγησης το οποίο περιλαμβάνει ενδιάμεση αξιολόγηση, η οποία πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2024. Παρόλα ταύτα, η Κύπρος έχει εξασφαλίσει παράταση για την υποβολή της ενδιάμεσης αξιολόγησης μέχρι τις 30 Απριλίου 2024. Πέραν του συγκεκριμένου άρθρου, σχετική πρόνοια υπάρχει και στους ειδικούς Κανονισμούς των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων της ΠΠ 2021-2027, και πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 17 του Κανονισμού για το TAME (ΕΕ) 2021/1147.

Η Έκθεση ετοιμάστηκε από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, κατόπιν προκήρυξης διαγωνισμού και ανάθεσης σχετικής σύμβασης παροχής υπηρεσιών στη βάση του περί Δημοσίων Συμβάσεων Νόμου της Κυπριακής Δημοκρατίας Ν. 73(Ι)/2016. Νοείται ότι, η ευθύνη για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας επαρκών δεδομένων εναπόκειται στη ΔΑ.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, για το TAME κατανέμονται 59,127,196 EU - 71,651,558.95 EU+CY για την περίοδο 2021-2027. Μέχρι στιγμής, έχουν ενταχθεί 7 έργα συνολικής αξίας EUR 29.275.803,89 με την χρηματοδότηση της ΕΕ να ανέρχεται στα EUR 22.579.588,12. Τα μέχρι στιγμής ενταγμένα έργα υλοποιούνται από την Υπηρεσία Ασύλου, τη Νομική Υπηρεσία, το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης (Υφυπουργείο Μετανάστευσης), Υπουργείου Παιδείας και το Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων.

Η έναρξη της υλοποίησης του Προγράμματος ξεκίνησε την 1/1/2021 αφού λήφθηκαν όλες οι σχετικές εγκρίσεις. Σημειώνεται όμως, ότι οι εν λόγω προπαρασκευαστικές διαδικασίες που υλοποιήθηκαν για έναρξη του Προγράμματος δεν συμμορφώνονταν με τον ΚΚΔ ο οποίος μπήκε σε εφαρμογή σε μεταγενέστερο στάδιο, ήτοι 1/1/2021. Δεδομένης λοιπόν της καθυστέρησης στην έγκριση του Κανονισμού TAME και του ΚΚΔ, ο κίνδυνος ύπαρξης κενού στη χρηματοδότηση των έργων θα ήταν αυξημένος. Καθώς η υλοποίηση των εν λόγω έργων αποτελεί υψηλή προτεραιότητα για την Κυπριακή Δημοκρατία, η Διαχειριστική Αρχή αποφάσισε όπως ξεκινήσει την υλοποίηση (και επομένως χρηματοδότηση) έργων πριν από την έγκριση των σχετικών Κανονισμών και συνεπώς την έγκριση του Προγράμματος τα οποία χαρακτηρίστηκαν ως χαμηλού ή ελεγχόμενου κινδύνου. Έργα δηλαδή τα οποία αφενός ήταν συνεχιζόμενα (υλοποιούνταν και στην προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο) και αφετέρου υλοποιούνταν από δημόσιους φορείς. Με αυτό τον τρόπο επομένως, επισπεύδεται η απορρόφηση των πόρων και μειώνεται ο κίνδυνος απώλειας αυτών.

Η εισαγωγή του ΚΚΔ ως το βασικό νομικό εργαλείο διαχείρισης των Ταμείων δυσχεραίνει την ομαλότητα της διαδικασίας υλοποίησης. Ειδικότερα, ο ΚΚΔ εισάγει νέες διαδικασίες οι οποίες δεν έτυχαν εφαρμογής στο παρελθόν, νέα πρότυπα εντύπων και νέες κανονιστικές υποχρεώσεις. Τα πιο πάνω δημιουργούν πρόσθετο διοικητικό κόστος για το μόνιμο προσωπικό. Δεδομένου επίσης ότι οι Εργοδοτούμενοι Ορισμένου Χρόνου (EOX) που απασχολούνται στην MET δεν δύναται να αναλάβουν την υλοποίηση οριζόντιων θεμάτων (δηλ. παράλληλες εργασίες όπως π.χ. την ετοιμασία νέων Προγραμμάτων), ο διοικητικός φόρτος για το μόνιμο προσωπικό αυξάνεται. Τέλος, το γεγονός ότι, ταυτόχρονα με την υλοποίηση έργων της ΠΠ 2021-

2027, η ΔΑ είναι στη φάση ολοκλήρωσης των διαδικασιών του κλεισίματος της ΠΠ 2014-2020, ο διοικητικός φόρτος για την ΜΕΤ αυξάνεται ακόμη περισσότερο.

Αποτελεί σημαντικό ορόσημο η υλοποίηση του έργου ΤSI-22111 για την «Ενίσχυση ικανοτήτων και βελτίωση της συνολικής απόδοσης των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων στην Κύπρο» που χρηματοδοτείται από τη ΓΔ REFORM, το οποίο αναμένεται να παρέχει στήριξη η οποία θα συμβάλει στη βελτίωση της απόδοσης των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων ενώ ταυτόχρονα θα ενισχύσει τις υφιστάμενες ικανότητες και θα παρέχει εισηγήσεις για την ορθολογιστική λειτουργία και διαχείριση των Ταμείων.

Εν κατακλείδι, το ΤΑΜΕ μπαίνει σταδιακά σε πορεία εφαρμογής. Σε κάθε περίπτωση οι προδιαγραφόμενες ανάγκες καθιστούν την πλήρη υλοποίηση του Προγράμματος σημαντική.

## 2 Υπόβαθρο αξιολόγησης

### 2.1 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης

Ο βασικός στόχος της ενδιάμεσης αξιολόγησης είναι να πληροφορήσει τις εθνικές αρχές, τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς και τους ενδιαφερόμενους φορείς κατά πόσο τα εγκεκριμένα Προγράμματα των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων:

- συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του ΤΑΜΕ σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο,
- συμβάλουν στη διασφάλιση των στόχων που έχουν τεθεί σε λογικό κόστος,
- προσφέρουν την κατάλληλη στήριξη για αντιμετώπιση των εξελισσόμενων αναγκών,
- έχουν ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και συμβάλλουν στη συμπληρωματικότητα με άλλες πηγές χρηματοδότησης.

Πρόσθετα, η ενδιάμεση αξιολόγηση στοχεύει να παρουσιάσει τεκμηριωμένες πληροφορίες και εισηγήσεις και να εξαχθούν συμπεράσματα που:

- απορρέουν από την ανάλυση των δεδομένων, κατά την υλοποίηση της μεθοδολογικής προσέγγισης,
- είναι ρεαλιστικά και λαμβάνουν υπόψη στο μέτρο του δυνατού τις εξωτερικές παραμέτρους,
- ξεκαθαρίζονται οι εμπλεκόμενοι φορείς που πρέπει να εμπλακούν για την υλοποίηση αυτών,
- διασφαλίζουν συμμόρφωση με τον Δημοσιονομικό πλαίσιο

Ιδιαίτερα, η παρούσα έκθεση εστιάζει κυρίως στον εντοπισμό/αναγνώριση των θεμάτων που μπορεί να επηρεάσει το Πρόγραμμα ΤΑΜΕ καθώς και σε τρόπους που αυτά μπορούν να αντιμετωπισθούν/διορθωθούν. Σύμφωνα με το άρθρο 44 του ΚΚΔ, η αξιολόγηση διενεργείται με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και εφαρμογής των προγραμμάτων.

Ως εκ τούτου παρουσιάζεται η αξιολόγηση, με βάση τα πέντε (5) υποχρεωτικά κριτήρια αξιολόγησης που προσδιορίζονται στον ΚΚΔ, δηλαδή

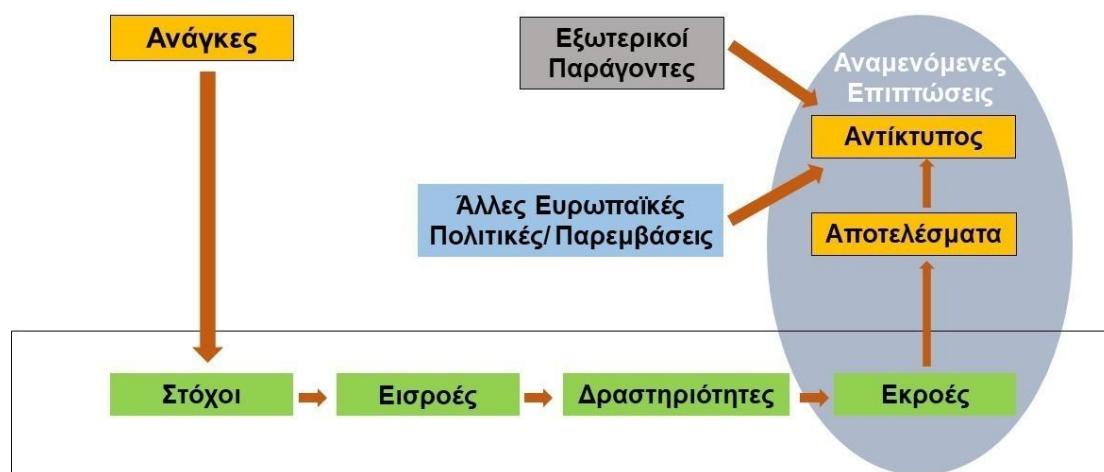
1. Αποτελεσματικότητα
2. Αποδοτικότητα
3. Συνάφεια
4. Συνοχή
5. Προστιθέμενη Αξία για την ΕΕ

Όπως προαναφέρθηκε, η αξιολόγηση υλοποιείται στη βάση των διαθέσιμων δεδομένων που αντλήθηκαν από πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές κατά τον μήνα Απρίλιο 2024, εναρμονιζόμενη με το άρθρο 128 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, σύμφωνα με το οποίο, κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης, η Επιτροπή θα πρέπει να χρησιμοποιεί στο μέτρο του δυνατού, τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες εντός των σχετικών δομών/ Τμημάτων/ Μονάδων. Δεδομένου του πρώιμου σταδίου της εφαρμογής του προγράμματος χρηματοδότησης μέσω του TAME, η παρούσα Έκθεση εστιάζει κυρίως σε διαδικαστικές πτυχές.

Ως εκ τούτου, η εν λόγω έκθεση εστιάζει στην ανάλυση των τρεχουσών διαδικασιών προγραμματισμού και εφαρμογής, και πώς αυτές είναι προς την ορθή κατεύθυνση για να ευνοούν την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνάφεια, τη συνοχή και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του Προγράμματος χρηματοδότησης όπως αυτό υλοποιείται.

## 2.2 Περίληψη της μεθοδολογικής προσέγγισης

Η Ενδιάμεση Αξιολόγηση βασίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές που παρουσιάζει η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) μέσω της εργαλειοθήκης Better Regulation Toolbox. Το πρώτο βήμα για την Ενδιάμεση Αξιολόγηση είναι η διαμόρφωση της «λογικής παρέμβασης», η οποία παρουσιάζεται διαγραμματικά πιο κάτω και περιγράφει τη σύνδεση μεταξύ των αναγκών, των στόχων, των εισροών, των δραστηριοτήτων, των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των παρεμβάσεων.



Πίνακας 1 Διάγραμμα Λογικής Παρέμβασης

Η «Λογική Παρέμβασης» χρησιμεύει τόσο ως εργαλείο επικοινωνίας όσο και ως εργαλείο ανάλυσης, διευκολύνοντας τις συζητήσεις με τους ενδιαφερομένους φορείς σχετικά με τις συνδέσεις μεταξύ των διαφόρων πτυχών της πολιτικής παρέμβασης. Επιπλέον, επιτρέπει τον εντοπισμό κρίσιμων αλληλεξαρτήσεων, παραδοχών και παραγόντων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την εφαρμογή και την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων.

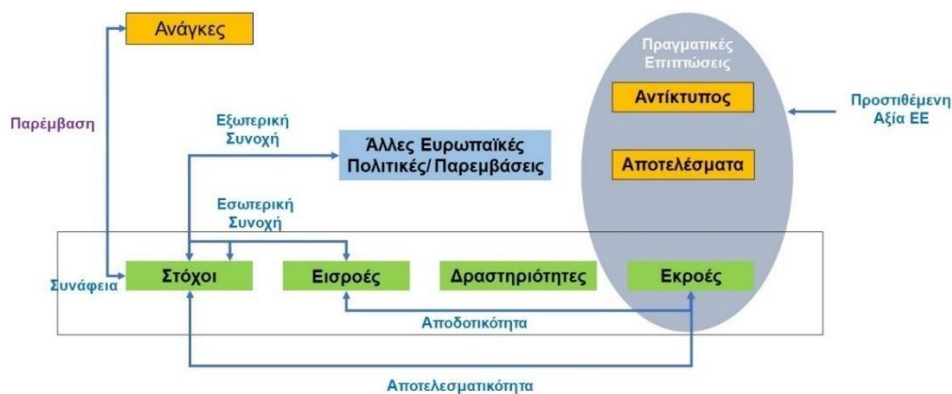
Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, για τη διενέργεια της Ενδιάμεσης Αξιολόγησης χρησιμοποιήθηκαν τα κριτήρια αξιολόγησης, όπως προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 και στο εργαλείο #47 και είναι:

- **Συνάφεια:** Η συνάφεια εξετάζει τη σχέση μεταξύ των παρεμβάσεων που σχεδιάστηκαν, περιλήφθηκαν στο Πρόγραμμα και εγκρίθηκαν που εγκρίθηκαν και περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα και των υφιστάμενων αναγκών αλλά και

τη δυνατότητα του Προγράμματος να διαμορφωθεί κατάλληλα για να περιλάβει και μελλοντικές ανάγκες που ενδεχομένως να προκύψουν κατά την υλοποίησή του.

- **Αποτελεσματικότητα:** Η ανάλυση αποτελεσματικότητας εξετάζει πόσο επιτυχής υπήρξε το Πρόγραμμα όσον αφορά την επίτευξη ή την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της. Η ανάλυση αποτελεσματικότητας εξετάζει προσεκτικά τα οφέλη της παρέμβασης, όπως προκύπτουν για τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη. Η ανάλυση αποτελεσματικότητας απαιτεί εξέταση του τρόπου με τον οποίο οι στόχοι του Προγράμματος αντιστοιχούν στους οριζόντιους στόχους και προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ.
- **Αποδοτικότητα:** Η αποδοτικότητα λαμβάνει υπόψη τους πόρους που χρησιμοποιούνται από το Πρόγραμμα σε σχέση με τις δεδομένες αλλαγές που δημιουργούνται από αυτό (οι οποίες μπορεί να είναι θετικές ή αρνητικές). Η ανάλυση αποδοτικότητας εξετάζει προσεκτικά το κόστος της παρέμβασης, όπως αυτό προκύπτει για τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη.
- **Συνοχή:** Η αξιολόγηση της συνοχής περιλαμβάνει την εξέταση του βαθμού συνεργασίας των διαφόρων παρεμβάσεων, των κέντρων λήψης αποφάσεων, των των διαφόρων παρεμβάσεων του Προγράμματος και άλλων εξωτερικών μηχανισμών. Μπορεί να επισημαίνει τομείς όπου υπάρχουν συνέργειες που βελτιώνουν τις συνολικές επιδόσεις
- **Ευρωπαϊκή Προστιθέμενη Αξία:** Η προστιθέμενη αξία της ΕΕ αναζητά αλλαγές που οφείλονται στην παρέμβαση, πέρα και πάνω από ό,τι θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται από τις εθνικές δράσεις των κρατών μελών. Η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ συγκεντρώνει τα πορίσματα των άλλων κριτηρίων, παρουσιάζοντας τα επιχειρήματα σχετικά με την αιτιώδη συνάφεια και συνάγοντας συμπεράσματα, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, σχετικά με τις επιδόσεις της παρέμβασης.

Τα πέντε κριτήρια αξιολόγησης συμβάλλουν δραστικά στην επιτυχή υλοποίηση της ενδιάμεσης αξιολόγησης. Αποτελούν μέρος της λογικής παρέμβασης και εμπνέονται στη συνολική διαδικασία όπως αυτή παρουσιάζεται διαγραμματικά πιο κάτω:



Πίνακας 2 Κριτήρια αξιολόγησης στη Λογική Παρέμβασης

### 3 Ανασκόπηση και περιγραφή της Λογικής Παρέμβασης του Προγράμματος

Αφού καθορίστηκε η δια-δραστικότητα των κριτηρίων αξιολόγησης στη λογική παρέμβασης, ετοιμάστηκαν τα ερωτήματα αξιολόγησης. Τα ερωτήματα που

ετοιμάστηκαν και παρουσιάζονται πιο κάτω στον πίνακα αξιολόγησης, βασίστηκαν στο Better Regulation Toolbox, επομένως λήφθηκαν υπόψη τα πιο κάτω:

- Ποιος αναμενόταν να συμμετάσχει; Πώς αναμένονταν να συμμετάσχουν αυτοί οι φορείς – επρόκειτο να επηρεαστούν από την παρέμβαση (θετικά ή αρνητικά); Ήταν είναι υπεύθυνοι για τη λήψη μιας συγκεκριμένης ενέργειας;
- Πότε έπρεπε να γίνει κάτι; Ποια ήταν η λογική σειρά υλοποίησης; Τι αναμενόταν να συμβεί ταυτόχρονα (παράλληλα); Τι αλλαγές αναμένεται να είχαν θετικό (όφελος / εξοικονόμηση κόστους) ή αρνητικό (κόστος) και για ποιον;
- Ποιες ήταν οι ελάχιστες προϋποθέσεις οι οποίες λήφθηκαν υπόψη για να υλοποιηθεί το Πρόγραμμα;

Ειδικότερα, για το TAME καταγράφονται τα πιο κάτω δεδομένα τα οποία απαρτίζουν τη Λογική Παρέμβασης, όπως αυτή παρουσιάζεται διαγραμματικά πιο πάνω.



<p><b>Ανάγκες</b> (υφιστάμενη κατάσταση, κοινωνικοοικονομικές ανάγκες)</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αστάθεια στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου/ Μέσης Ανατολής και δύσκολες συνθήκες διαβίωσης δημιουργούν συνεχή μεταναστευτικά ρεύματα προς την Κύπρο</li> <li>• Οι υπάρχουσες δομές και το περιορισμένο προσωπικό σε σύγκριση με τις αυξανόμενες μεταναστευτικές ροές αυξάνουν τον κίνδυνο αδυναμίας ανταπόκρισης</li> </ul>
<p><b>Στόχοι</b> (Στόχοι του Προγράμματος)</p>	<p><b>Γενικός Στόχος (General Objective):</b> Αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών</p> <p><b>Ειδικοί Στόχοι (Specific Objectives):</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου</li> <li>2. Νόμιμη μετανάστευση και ένταξη</li> <li>3. Παράτυπη μετανάστευση και επιστροφή/ επανεισοχή</li> <li>4. Αλληλεγγύη μεταξύ των ΚΜ</li> </ol>
<p><b>Εισροές</b> (Πόροι για υλοποίηση των στόχων)</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ευρωπαϊκή Χρηματοδότηση παρεμβάσεων</li> <li>• Μεταφορά γνώσης</li> <li>• Ανθρώπινο δυναμικό σε επίπεδο Δικαιούχων</li> </ul>
<p><b>Δραστηριότητες</b> (Έργα που σχεδιάστηκαν προς υλοποίηση του Προγράμματος)</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ενίσχυση της Υπηρεσίας Ασύλου για αντιμετώπιση των αυξημένων αιτήσεων διεθνούς προστασίας</li> <li>• Μηχανισμός Παρακολούθησης Αναγκαστικών Επιστροφών</li> <li>• Ενίσχυση Νομικής Υπηρεσίας σε θέματα αιτητών ασύλου</li> <li>• Αναγκαστικές Επιστροφές Υπηκόων Τρίτων Χωρών</li> <li>• Υποβοηθούμενες Εθελούσιες Επιστροφές Υπηκόων Τρίτων Χωρών</li> <li>• Μαθαίνω Ελληνικά στο Νηπιαγωγείο: Υποστήριξη νηπιαγωγών και ΥΤΧ</li> <li>• Υποστήριξη της Λειτουργίας του ΚΥΦΑΔΠ ΚΟΦΙΝΟΥ</li> <li>• Αναβάθμιση/Ανακαίνιση ΚΥΦΑΔΠ Κοφίνου</li> <li>• Στήριξη ΥΤΧ χρήστες ψυχοδραστικών ουσιών στο ΚΥΦ Κοφίνου</li> <li>• Αναβάθμιση/Επέκταση Συστημάτων Ασφαλείας ΧΩΚΑΜ Μενόγεια</li> <li>• Ενίσχυση της Δικαστικής Υπηρεσίας μέσω του ΔΔΔΠ</li> <li>• Ενίσχυση των ΥΚΕ για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών</li> <li>• Πρόγραμμα ένταξης θυμάτων εμπορίας προσώπων στην κοινότητα</li> <li>• Ενίσχυση της διαχείρισης της νόμιμης μετανάστευσης</li> <li>• Ενίσχυση της αντιμετώπισης της παράτυπης μετανάστευσης και της διαχείρισης δικαιούχων διεθνούς προστασίας</li> <li>• Εξέταση προσδιορισμού ηλικίας αιτούντων διεθνούς προστασίας</li> <li>• Βελτιωτικά έργα στον ΧΩΚΑΜ Μενόγεια</li> <li>• Specific Action MS under pressure - unaccompanied minors - AMIF/2023/SA/1.2.1/9</li> <li>• Specific Action MS under pressure - reception at the external borders" - AMIF/2023/SA/1.2.1/8</li> </ul>
<p><b>Εκροές</b> (Δείκτες σχετικά με τα αποτελέσματα των Δραστηριοτήτων του Προγράμματος)</p>	<p><b>Ειδικός στόχος 1 Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Αριθμός μεταναστών που στηρίζονται</li> <li>• Αριθμός ανακαινισμένων δομών υποδοχής</li> </ul> <p><b>Ειδικός Στόχος 3. Παράτυπη μετανάστευση και επιστροφή/ επανεισοχή:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Αριθμός συμμετεχόντων σε κατάρτισεις</li> <li>• Αριθμός εξοπλισμού νέου και επικαιροποιημένου</li> <li>• Αριθμός παλλιννοστούτων που έλαβαν στήριξη για επανένταξη</li> <li>• Αριθμός κέντρων κράτησης που δημιουργήθηκαν και ανακαινίστηκαν</li> </ul> <p><b>Ειδικός Στόχος 4. Αλληλεγγύη μεταξύ των ΚΜ:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Αριθμός προσωπικού που εκπαιδεύτηκε</li> <li>• Αριθμός συμμετεχόντων που έλαβαν στήριξη στην προ-αναχώρηση</li> </ul> <p><b>Ειδικός Στόχος 2. Νόμιμη μετανάστευση και ένταξη:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Αριθμός συμμετεχόντων σε μέτρα προ-αναχώρησης</li> <li>• Αριθμός ΟΤΑ που στηρίζονται</li> <li>• Αριθμός μεταναστών που στηρίζονται</li> <li>• Αριθμός πακέτων πληροφόρησης για νόμιμη μετανάστευση</li> <li>• Αριθμός μεταναστών που αιτούνται επανένωση με την οικογένειά τους</li> <li>• Αριθμός μεταναστών που χρησιμοποιούν τα μέτρα κινητικότητας</li> <li>• Αριθμός έργων ένταξης που οι ΟΤΑ είναι δικαιούχοι</li> </ul>
<p><b>Αποτελέσματα</b> (Δείκτες σχετικά με τα αποτελέσματα των Στόχων του Προγράμματος)</p>	<p><b>Ειδικός Στόχος 1 Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Αριθμός μεταναστών που θεωρούν την κατάρτιση χρήσιμη για την εργασία τους</li> <li>• Αριθμός συμμετεχόντων που 3 μήνες μετά από την κατάρτιση αναφέρουν ότι εφαρμόζουν τις γνώσεις που έλαβαν</li> <li>• Αριθμός ατόμων που τοποθετήθηκαν σε εναλλακτικές δομές</li> </ul> <p><b>Ειδικός Στόχος 3. Παράτυπη μετανάστευση και επιστροφή/ επανεισοχή:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Αριθμός επιστροφών ή εθελούσιων επιστροφών</li> <li>• Αριθμός παλλιννοστούτων που επέστρεψαν</li> <li>• Αριθμός παλλιννοστούτων που είναι σε εναλλακτικές δομές</li> </ul> <p><b>Ειδικός Στόχος 4. Αλληλεγγύη μεταξύ των ΚΜ:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Αριθμός αιτούντων και δικαιούχων διεθνούς προστασίας που μεταφέρθηκαν από ένα κράτος μέλος σε άλλο</li> <li>• Αριθμός ατόμων που επανεγκαταστάθηκαν</li> <li>• Αριθμός ατόμων που εγκρίθηκαν για ανθρωπιστική εισδοχή</li> </ul> <p><b>Ειδικός Στόχος 2. Νόμιμη μετανάστευση και ένταξη:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Αριθμός συμμετεχόντων σε μαθήματα γλώσσας που έχουν βελτιώσει τους επίπεδο επάρκειας στη γλώσσα της χώρας υποδοχής κατόπιν αποχώρησης από την κατάρτιση, τουλάχιστον σε ένα επίπεδο του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για Γλώσσες ή εθνικά ισοδύναμα</li> <li>• Αριθμός ατόμων που ανέφεραν ότι οι δράσεις ήταν χρήσιμες για την ένταξή τους</li> <li>• Αριθμός ατόμων που εφάρμοσαν την γνώση που έλαβαν</li> <li>• Αριθμός ατόμων που αιτήθηκαν καθεστώς μακροχρόνιας διαμονής</li> </ul>
<p><b>Αντίκτυποι</b> (Ενδειξη της πρόοδου που επιτεύχθηκε για κάλυψη των Αναγκών του Προγράμματος)</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ένταξη των συμμετεχόντων στον κοινωνικό ιστό</li> <li>• Βελτίωση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης των συμμετεχόντων</li> <li>• Μείωση των πιέσεων στις δομές και υπηρεσίες των Αρμόδιων Αρχών για θέματα μετανάστευσης</li> <li>• Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε Υπηκόους Τρίτων Χωρών (ΥΤΧ)</li> </ul>

Πίνακας 3 Λογική Παρέμβασης (TAME)

Αφού ετοιμάστηκε η λογική παρέμβασης, ετοιμάστηκε ο Πίνακας Αξιολόγησης ο οποίος παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο πίνακας αξιολόγησης συμμορφώνεται με τις



πρόνοιες του Revised Background Note, στον οποίο παρουσιάζονται τα 5 κριτήρια αξιολόγησης, τα οποία διαρθρώνονται στις ερωτήσεις αξιολόγησης και ακολούθως, στα κριτήρια που προκύπτουν από την κριτική ανάλυση (judgement criteria). Ταυτόχρονα, για κάθε ερώτηση αξιολόγησης, παρουσιάζονται δείκτες προσέγγισης οι οποίοι καταδεικνύουν τον βαθμό κάλυψης των ερωτήσεων αξιολόγησης και των κριτηρίων. Η επόμενη στήλη αφορά στη μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθήθηκε για την λήψη της πληροφόρησης.

Η προσέγγιση που ακολουθήθηκε για την υλοποίηση της αξιολόγησης βασίστηκε σε 2 τομείς. Στην μελέτη και ανάλυση των δεδομένων που λήφθηκαν από την MET και σε πρωτογενή δεδομένα που λήφθηκαν κατόπιν συναντήσεων και συνεντεύξεων τόσο με την MET ως ΔΑ αλλά και από δικαιούχους.

Για την υλοποίηση της αξιολόγησης, χρησιμοποιήθηκαν τα πιο κάτω δευτερογενή δεδομένα:

- Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσής και Ένταξης, Κανονισμός (ΕΕ) αρ. 2021/1147
- Κανονισμός Κοινών Διατάξεων (ΕΕ) αρ. 2021/1060
- Πρόγραμμα TAME
- Πρόσκληση Υποβολής Προσφορών για το πλαίσιο επιδόσεων
- Πρότυπο Προγραμμάτων
- Καθοδηγητικό Σημείωμα ΕΕ για το πλαίσιο αποδοτικότητας 2021-2027
- Πρότυπο Σύμβασης μεταξύ Αναθέτουσας Αρχής και Αναδόχου
- Καθοδηγητικά Δελτία Ορισμών Δεικτών
- Κατάλογος έργων που πρόκειται να προκηρυχθούν
- Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου
- 1046/2018 Financial Regulation
- Εκθέσεις και πρακτικά των Επιτροπών Παρακολούθησης
- Ετήσιες Εκθέσεις (Annual Performance Reports)
- Πλαίσιο απόδοσης (Performance framework)
- Fiche δεικτών παρακολούθησης
- Έγγραφα διαγωνισμού ΟΠΣ
- Διαγνωστική Έκθεση Κινδύνων
- Προβλέψεις πληρωμών (ημερολογιακό έτος)
- Σχέδιο Αξιολόγησης
- Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (Διαδικασία Ένταξης Έργων)
- Οδηγός καλών πρακτικών (μη συμμορφούμενος με ΚΚΔ)
- Τελευταία Ενδιάμεση Έκθεση
- Enabling conditions

Κριτήρια	Δείκτες προσέγγισης	Μεθοδολογική Προσέγγιση	Δεδομένα
<b>Κριτήριο Αξιολόγησης: Συνάφεια</b>			
<b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες ανάγκες;			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Μηχανισμός παρακολούθησης για προσαρμογή του Προγράμματος</li> <li>Ανάλυση αναγκών για ετοιμασία του προγράμματος</li> <li>Ευελιξία σε φυσικό και οικονομικό αντικείμενο</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Εναρμόνιση με τη Νομοθεσία</li> <li>Η ανάλυση αναγκών επικαιροποιείται περιοδικά- Ο εντοπισμός και η συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων σε αρχικό και μεταγενέστερο στάδιο</li> <li>Τα μέσα διαβούλευσης και ο αριθμός των διαβουλεύσεων</li> <li>Στρατηγική για την κάλυψη των αναγκών</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> <li>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</li> </ul>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>
<b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Σε ποιο βαθμό μπορεί το πρόγραμμα να προσαρμοστεί στις εξελισσόμενες ανάγκες;			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Μεταβολή αναγκών και εύκολη προσαρμογή χωρίς να επηρεάζεται η χρονική κατανομή των πόρων</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Οι ανάγκες που καταγράφηκαν επιτρέπουν ευελιξία για προσαρμογή</li> <li>Βαθμός ανταπόκρισης στις εξελισσόμενες ανάγκες</li> <li>Συμμετοχή των Επιτροπών Παρακολούθησης σε λήψη αποφάσεων και σχετική πρόνοια που περιλαμβάνεται στις διαδικασίες</li> <li>Χρόνος που απαιτείται για την εφαρμογή των αλλαγών</li> <li>Βαθμός αξιοποίησης των thematic facilities</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>

## Κριτήριο Αξιολόγησης: Αποτελεσματικότητα

**Ερώτηση Αξιολόγησης:** Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα βρίσκεται για την επίτευξη των στόχων του;

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Πρόοδος υλοποίησης των προγραμμάτων</li> <li>• Καταγραφή προκλήσεων στην υλοποίηση</li> <li>• Η αποτελεσματικότητα παρακολουθείται τόσο σε επίπεδο υλοποίησης έργων αλλά και σε επίπεδο υλοποίησης αντίστοιχων από άλλες χώρες (καλές πρακτικές)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Απορρόφηση πόρων</li> <li>• Ορθολογιστική υλοποίηση φυσικού αντικειμένου/ έλεγχος:             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ καθυστερήσεων</li> <li>○ κάλυψη ομάδας στόχου</li> <li>○ συμμόρφωση με το Πρόγραμμα</li> </ul> </li> <li>• Βαθμός αποτελεσματικότητας παρεμβάσεων</li> <li>• Αριθμός δράσεων στο πλαίσιο όλων των σχετικών SO σύμφωνα με το Πρόγραμμα</li> <li>• Εφαρμογή Μηχανισμών Παρακολούθησης</li> <li>• Προκλήσεις και στρατηγικές μετριασμού σε ισχύ</li> <li>• Εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------

**Ερώτηση Αξιολόγησης:** Σε ποιο βαθμό είναι κατάλληλο το πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης για την ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του προγράμματος;

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση ηλεκτρονικού συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών (ΟΠΣ)</li> <li>• Επιλογή δεικτών παρακολούθησης</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Βαθμός ενημέρωσης ΟΠΣ για δείκτες</li> <li>• Βαθμός ενημέρωσης Επιτροπής Παρακολούθησης</li> <li>• Βαθμός κατανόησης των απαιτήσεων παρακολούθησης από τους φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία παρακολούθησης</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αριθμός παρεχόμενης εκπαίδευσης σε σχέση με τις απαιτήσεις παρακολούθησης</li> <li>• Μηχανισμοί/μέτρα για την ακρίβεια των δεδομένων</li> <li>• Μηχανισμός μέτρησης του αντικτύπου σε εφαρμογή</li> </ul>		
<b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Πώς διασφαλίστηκε η συμμετοχή των σχετικών εταίρων σε όλα τα στάδια του προγραμματισμού, της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης;			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Λειτουργία Επιτροπής Παρακολούθησης</li> <li>• Εμπλοκή φορέων στην ετοιμασία των προγραμμάτων</li> <li>• Εμπλοκή φορέων στην παρακολούθηση των δεικτών;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Βαθμός εμπλοκής φορέων στο Πρόγραμμα</li> <li>• Συχνότητα επικοινωνίας Δικαιούχων με ΔΑ</li> <li>• Στρατηγική σε εφαρμογή για την επιλογή των εταίρων</li> <li>• Αριθμός ενδιαφερομένων που εμπλέκονται στον ορισμό του προγράμματος</li> <li>• Αριθμός διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος</li> <li>• Κατανομή συμμετεχόντων στην επιτροπή παρακολούθησης</li> <li>• Συμμετοχή σε συναντήσεις Επιτροπών Παρακολούθησης</li> <li>• Λειτουργία μηχανισμών ανατροφοδότησης</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>
<b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα σέβεται ή προωθεί κατά την εφαρμογή του, τις οριζόντιες αρχές;			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Εφαρμογή των οριζόντιων αρχών</li> <li>• Εφαρμογή προνοιών νομοθεσίας μέσα</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Υλοποίηση διαδικασιών</li> <li>• Μεταβολή διοικητικού φόρτου</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές</li> </ul>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>

από σχετικές διαδικασίες		συναντήσεις, συνεντεύξεις) Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση	
<b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Σε ποιο βαθμό είναι αποτελεσματικό το πρόγραμμα όσον αφορά την επικοινωνία και τη διάχυση των ευκαιριών καθώς και των επιτευγμάτων του;			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Επικοινωνιακή στρατηγική βάσει νομοθεσίας</li> <li>Αποτελεσματικός καθορισμός ομάδων στόχου</li> <li>Παρακολούθηση δράσεων επικοινωνίας βάσει σχεδίου υλοποίησης</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Παρακολούθηση δράσεων επικοινωνίας</li> <li>Βαθμός συμμόρφωσης με τη νομοθεσία</li> <li>Ύπαρξη επικοινωνιακής στρατηγικής με σαφείς στόχους, ορισμούς μέσων επικοινωνίας και παρακολούθηση στρατηγικής επικοινωνίας</li> <li>Αριθμός δράσεων επικοινωνίας ανά ομάδα-στόχο και/ή μέσα επικοινωνίας</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή
<b>Κριτήριο Αξιολόγησης:</b> Αποδοτικότητα			
<b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα στηρίζει οικονομικά αποδοτικά μέτρα;			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Οικονομική αποδοτικότητα Προγράμματος</li> <li>Διασφάλιση ύπαρξη ορθής αναλογίας μεταξύ κόστους δράσεων και αποτελεσμάτων δράσεων</li> <li>Αιτιολόγηση πιθανών δυσαναλογιών κόστους και οφέλους</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Παρακολούθηση οικονομικών δεικτών</li> <li>Αναλογικότητα κόστους ανά μονάδα (cost per unit) σε σχέση με τα σημεία αναφοράς</li> <li>Ένδειξη της προόδου που επιτεύχθηκε για κάλυψη των Αναγκών του Προγράμματος</li> <li>Ύπαρξη διαδικασιών για αιτιολόγηση αποκλίσεων</li> <li>Ανάλυση κόστους οφέλους, και αναλογικότητας</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή
<b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Σε ποιο βαθμό είναι αποτελεσματικό το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου;			

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Μεταβολή διοικητικού φόρτου σε σχέση με την προηγούμενη ΠΠ για: <ul style="list-style-type: none"> <li>ο Διαχειριστική Αρχή</li> <li>ο Δικαιούχους</li> <li>ο Εταίρους Δικαιούχων</li> </ul> </li> <li>• Επίπεδο απλοποίησης διαδικασιών</li> <li>• Αυτοματοποιήσεις των διαδικασιών</li> <li>• Μεταβολή του gold-plating</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Βαθμός μεταβολής διοικητικού φόρτου ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου</li> <li>• Αριθμός πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται</li> <li>• Επίπεδο ψηφιοποίησης</li> <li>• Ύψος χρηματοδότησης που αποκόπτεται για irregularities</li> <li>• Ευρύτητα πεδίου ερμηνείας της νομοθεσίας που αποκλίνει από την ουσία</li> <li>• Βαθμός χρήσης τεχνικής βοήθειας</li> <li>• Χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους (SCOs)</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>
<p><b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Σε ποιο βαθμό είναι εφικτή η περαιτέρω απλούστευση; Πώς;</p>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Σημαντικότερα νομικά εμπόδια στην περαιτέρω απλούστευση των διαδικασιών και πιθανές λύσεις</li> <li>• Κατά πόσον οι φορείς είναι συντονισμένοι και ως εκ τούτου η υλοποίηση των προγραμμάτων προχωρά προς την ορθή κατεύθυνση και ο διοικητικός φόρτος είναι ελεγχόμενος</li> <li>• Το ηλεκτρονικό σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών είναι αξιόπιστο</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Βαθμός απλούστευσης των διαδικασιών</li> <li>• Αριθμός πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται</li> <li>• Επίπεδο ψηφιοποίησης</li> <li>• Επίπεδο συντονισμού των φορέων</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>
<p><b>Κριτήριο Αξιολόγησης:</b> Συνοχή</p>			



<p><b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Σε ποιο βαθμό συνάδει το πρόγραμμα με πρωτοβουλίες που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του τομέα πολιτικής του, ιδίως με στήριξη στο πλαίσιο του θεματικού μέσου στους διάφορους τρόπους διαχείρισης;</p>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Δημιουργία συνεργιών (συμπληρωματικότητας) στη διαχείριση έργων εντός του ιδίου προγράμματος</li> <li>Συντονισμός μεταξύ έργων και προγραμμάτων</li> <li>Ύπαρξη επικαλύψεων στις διάφορες στρατηγικές; Π.χ. κάλυψη ίδιας ομάδας στόχου.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Αριθμός συμπληρωματικών παρεμβάσεων</li> <li>Βαθμός δυνατότητας για συμπληρωματικότητας</li> <li>Επίπεδο συντονισμού με άλλες ΔΑ για μείωση κινδύνου επικαλύψεων μεταξύ στρατηγικών</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>
<p><b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Σε ποιο βαθμό συνάδει το πρόγραμμα με άλλα ταμεία της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων άλλων ταμείων εσωτερικών υποθέσεων), και ιδίως με την εξωτερική δράση της ΕΕ;</p>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Συνέργεια με άλλα ταμεία της ΕΕ για την υλοποίηση συγκεκριμένων παρεμβάσεων που αφορούν και άλλες πολιτικές</li> <li>Συντονισμός με άλλες Διαχειριστικές Αρχές για αποφυγή διπλής χρηματοδότησης για ίδια παρέμβαση</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Αριθμός συμπληρωματικών παρεμβάσεων</li> <li>Βαθμός δυνατότητας για συμπληρωματικότητας</li> <li>Επίπεδο συντονισμού με άλλες Διαχειριστικές Αρχές για μείωση κινδύνου επικαλύψεων μεταξύ στρατηγικών</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>
<p><b>Κριτήριο Αξιολόγησης:</b> Προστιθέμενη Αξία για την ΕΕ</p>			
<p><b>Ερώτηση Αξιολόγησης:</b> Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα δημιουργεί προστιθέμενη αξία για την ΕΕ;</p>			

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Πρόσθετα οφέλη σε κοινωνικές ομάδες που αρχικά δεν ήταν στόχος;</li> <li>• Επίτευξη στόχων με τη συμπερίληψη των μεταβολών στο περιβάλλον χωρίς να αυξηθεί το κόστος χρηματοδότησης</li> <li>• Ενίσχυση της διαχειριστικής γνώσης των φορέων για τις συγκεκριμένες παρεμβάσεις έτσι ώστε να υλοποιούνται τα έργα χωρίς πρόσθετο διοικητικό κόστος</li> <li>• Εξάρτηση στην κοινοτική χρηματοδότηση</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Πρόσθετα οφέλη σε σχέση με υπέρβαση των ποσοτικών και ποιοτικών στόχων(π.χ. αριθμός τελικών αποδεκτών) Βαθμός βελτίωσης της γνώσης των φορέων για υλοποίηση έργων</li> <li>• Βαθμός εξάρτησης στην κοινοτική χρηματοδότηση</li> </ul>	<p>Η Αξιολόγηση εφάρμοσε τα πιο κάτω εργαλεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Πρωτογενής έρευνα (ομαδικές συναντήσεις, συνεντεύξεις)</li> </ul> <p>Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση</p>	<p>Ποιοτικά πρωτογενή και δευτερογενή</p>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------

Πίνακας 4 Πίνακας Αξιολόγησης

Σημειώνεται ότι, ο πίνακας αξιολόγησης αποτελεί βασικό στοιχείο για την διενέργεια της αξιολόγησης. Αποσαφηνίζει τη σχέση μεταξύ των αξιολογικών ερωτημάτων, των κριτηρίων αξιολόγησης, των δεικτών προσέγγισης (judgement criteria), της σχετικής μεθοδολογικής προσέγγισης, καθώς και των δεδομένων που θα αξιοποιηθούν.

Η προσέγγιση που ακολουθήθηκε για την υλοποίηση της αξιολόγησης βασίστηκε σε 2 τομείς. Στην μελέτη και ανάλυση των δεδομένων που λήφθηκαν από την MET και σε πρωτογενή δεδομένα που λήφθηκαν κατόπιν συναντήσεων και συνεντεύξεων τόσο με την MET ως ΔΑ αλλά και από δικαιούχους.

## 4 Υφιστάμενη κατάσταση

### 4.1 Εισαγωγή

Η Κύπρος, ως Κράτος Μέλος της πρώτης γραμμής στην Ανατολική Μεσόγειο, έχει βρεθεί αντιμέτωπη με δυσανάλογα προβλήματα και μεταναστευτική πίεση τα τελευταία 10 χρόνια. Η αύξηση των αφίξεων συνεχίστηκε με δραματική κορύφωση το 2022 και αυτή τη στιγμή έχει τον υψηλότερο αριθμό αφίξεων κατά κεφαλήν στην ΕΕ. Παρά τη συνολική μείωση των αφίξεων στην ΕΕ, στην Κύπρο οι νέες αφίξεις αυξάνονται δραματικά. Το πρώτο τρίμηνο του 2024, σχεδόν 3.000 άνθρωποι (στην πλειοψηφία τους από τη Συρία) αφίχθηκαν στην Κύρο δια θαλάσσης. Πιο κάτω παρουσιάζονται τα δεδομένα τω μεταναστευτικών ροών στην Κύπρο από το 2015.

#### Δεδομένα Μεταναστευτικών Ροών

Έτος	Νέοι αιτούντες άσυλο
2015	2.253
2016	2.936
2017	4.582
2018	7.761
2019	13.648
2020	7.094
2021	13.235
2022	21.565
2023	11.617
1/1/2024 - 31/3/2024	2.912
<b>Σύνολο από το 2015</b>	<b>87.603</b>

Πίνακας 5 Δεδομένα Μεταναστευτικών Ροών



Πίνακας 6 Νέες Αιτήσεις Ασύλου

Το Πρόγραμμα TAME για την Προγραμματική Περίοδο 2021-27 (εφεξής Πρόγραμμα), εγκρίθηκε με την υπ' αριθμό C(2023) 293/ 11.01.2023. Εκτελεστική Απόφαση της Ε.Ε την 19η Ιανουαρίου 2023.

Σε συνέχεια της έγκρισης του Προγράμματος TAME 2021-2027, η Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών ως ΔΑ είναι υπεύθυνη για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης, καθώς και την έκδοση των σχετικών προσκλήσεων με σκοπό την ένταξη έργων, που θα συνεισφέρουν στους στόχους του Προγράμματος, και τέλος την συνολική παρακολούθηση της εφαρμογής του.

Το Πρόγραμμα του TAME υλοποιείται μέσω 4 ειδικών στόχων. Πιο κάτω, γίνεται σχετική αναφορά σε κάθε ειδικό στόχο του TAME ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζονται και τα πεδία παρέμβασης με την ενδεικτική χρηματοδότηση για κάθε πεδίο. Περαιτέρω, παρουσιάζονται οι εκροές, τα αποτελέσματα και τα ενταγμένα έργα ανά ειδικό στόχο και πάλι.

## 4.2. Ειδικό Στόχοι TAME

**ΕΣ1. Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ):** Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ασύλου και των συνθηκών υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων και ευάλωτων ατόμων. Βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των διαφόρων κυβερνητικών φορέων. Ενίσχυση της ικανότητας της ΥΑ, των ΥΚΕ, της Νομικής Υπηρεσίας και του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας για τη βελτίωση των διαδικασιών ασύλου, αντιμετώπιση των καθυστερήσεων, βελτίωση των ουσιαδών συνθηκών υποδοχής και υποστήριξης των αναγκών των ασυνόδευτων και ευάλωτων ατόμων.

**ΕΣ2. Νόμιμη Μετανάστευση και Ένταξη:** Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών ένταξης για τους νόμιμα διαμένοντες μετανάστες, μέσω την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του ΤΑΠΜ. Υλοποίηση ενεργειών ενημέρωσης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την ένταξη. Αποτελεσματική ενσωμάτωση των ΥΤΧ στην τοπική κοινότητα, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης της συμμετοχής τοπικών, περιφερειακών αρχών και ΜΚΟ.

**ΕΣ3. Παράτυπη μετανάστευση και επιστροφή/ επανεισδοχή:** Περαιτέρω βελτίωση της συνολικής αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Επιστροφών. Περαιτέρω επιταχυνόμενες επιστροφές, και με βιώσιμο τρόπο, ιδιαίτερα υποβοηθούμενες και εθελοντικές επιστροφές. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών που είναι αρμόδιες για την επιστροφή. Αύξηση της ικανότητας κράτησης.

**ΕΣ4. Αλληλεγγύη μεταξύ των Κρατών Μελών:** Προγράμματα εθελοντικής μετεγκατάστασης. Αυτό αναφέρεται στην εφαρμογή μελλοντικών διμερών συμφωνιών μεταξύ Κύπρου και ΕΕ 27+ για προγράμματα μετεγκατάστασης από την Κύπρο στην ΕΕ 27+ στο πλαίσιο των διμερών συμφωνιών.

## 4.3 Πεδία Παρέμβασης και Κατανεμημένοι Πόροι ανά Ειδικό Στόχο

### ΕΣ1. Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)

Είδος Παρέμβασης	Ενδεικτικό Ποσό (Ευρώ)
------------------	------------------------

001. Συνθήκες Υποδοχής	11.850.404,68
002. Διαδικασίες Ασύλου	6.580.00000
003. Υλοποίηση του Κοινοτικού Κεκτημένου	0,00
004. Παιδιά στη μετανάστευση	2.820.000,00
005. Άτομα με ειδικές ανάγκες σε θέματα διαδικασιών και υποδοχής	0,00
006. Ενωσιακά προγράμματα επανεγκατάστασης ή εθνικά προγράμματα επανεγκατάστασης και ανθρωπιστικής εισδοχής	0,00
007. Διοικητική υποστήριξη	6.663.390,00
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>27.913.794,68</b>

Πίνακας 7 Πεδία Παρέμβασης ΕΣ1. Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)

## ΕΣ2. Νόμιμη Μετανάστευση και Ένταξη

Είδος Παρέμβασης	Ενδεικτικό Ποσό (Ευρώ)
001. Ανάπτυξη στρατηγικών ένταξης	0,00
002. Θύματα εμπορίας προσώπων	427,500,00
003. Μέτρα ένταξης – ενημέρωση και προσανατολισμός, one stop shops	1.369.391,06
004. Μέτρα ένταξης – γλωσσική εκπαίδευση	1.369.391,06
005. Μέτρα ένταξης – αστική και άλλη εκπαίδευση	1.369.391,06
006. Μέτρα ένταξης – Εισαγωγή, συμμετοχή, ανταλλαγές κοινωνία υποδοχής	1.369.391,06
007. Μέτρα ένταξης – βασικές ανάγκες	0,00
008. Μέτρα προ-αναχώρησης	0,00
009. Σχέδια κινητικότητας	0,00
010. Απόκτηση νόμιμης διαμονής	4.700.000,00
011. Ευάλωτα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων	0,00
012. Λειτουργική υποστήριξη	0,00
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>10.605.064,24</b>

Πίνακας 8 Πεδία Παρέμβασης ΕΣ2. Νόμιμη Μετανάστευση και Ένταξη

## ΕΣ3. Παράτυπη μετανάστευση και επιστροφή/ επανεισδοχή

Είδος Παρέμβασης	Ενδεικτικό Ποσό (Ευρώ)
001. Εναλλακτικές λύσεις για την κράτηση	423.000,00
002. Συνθήκες υποδοχής/ κράτησης	3.454.999,99
003. Διαδικασίες επιστροφής	940.000,00
004. Υποβοηθούμενη οικειοθελής επιστροφή	8.791.560,00
005. Βοήθεια επανένταξης	0,00
006. Εργασίες επιστροφής	2.047.844,68
007. Σύστημα παρακολούθησης αναγκαστικής επιστροφής	122.200,00
008. Ευάλωτα άτομα/ ασυνόδευτοι ανήλικοι	0,00
009. Μέτρα για την αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης	0,00

010. Λειτουργική υποστήριξη	1.410.000,00
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>17.189.604,67</b>

Πίνακας 9 Πεδία Παρέμβασης ΕΣ3. Παράτυπη μετανάστευση και επιστροφή/ επανεισδοχή

#### **ΕΣ4. Αλληλεγγύη μεταξύ των Κρατών Μελών**

<b>Είδος Παρέμβασης</b>	<b>Ενδεικτικό Ποσό (Ευρώ)</b>
001. Μεταφορές σε άλλο κράτος μέλος (μετεγκατάσταση)	71.910,00
002. Υποστήριξη από ένα κράτος μέλος σε άλλο κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης που παρέχεται στην ΕΥΥΑ	0,00
003. Επανεγκατάσταση (άρθρο 19)	0,00
004. Ανθρωπιστική είσοδος (άρθρο 19)	0,00
005. Υποστήριξη, όσον αφορά την υποδομή υποδοχής, σε άλλο κράτος μέλος	0,00
006. Λειτουργική υποστήριξη	0,00
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>71.910,00</b>

Πίνακας 10 Πεδία Παρέμβασης ΕΣ4. Αλληλεγγύη μεταξύ των Κρατών Μελών



## Ενταγμένα Έργα

Πρόγραμμα	Έργο					Χρηματοδότηση		Δικαιούχος
	Ειδικός στόχος	Κωδικός έργου	Είδος έργου	Τίτλος έργου	Ημερ. έναρξης	Ημερ. λήξης	Ποσοστό συγ-χρηματοδότησης ΕΕ	Χρηματοδότηση ΕΕ
1 - Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)	AMIF/SO1/2024/2	Έργο λειτουργικής ενίσχυσης	Ενίσχυση της Υπηρεσίας Ασύλου με προσωπικό	1/7/2022	30/6/2025	60%	€ 3.970.099,16	Υπηρεσία Ασύλου
1 - Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)	AMIF/SO1/2024/3	Έργο λειτουργικής ενίσχυσης	Ενίσχυση Νομικής Υπηρεσίας σε θέματα αιτητών ασύλου	1/5/2022	31/12/2027	75%	€ 2.820.000,00	Νομική Υπηρεσία
3 - Επιστροφές	AMIF/SO3/2024/5	Έργο τακτικής δράσης	Μηχανισμός Παρακολούθησης Αναγκαστικών Επιστροφών	1/7/2022	31/12/2027	75%	€ 121.546,65	Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
3 - Επιστροφές	AMIF/SO3/2024/2	Έργο τακτικής δράσης	Αναγκαστικές Επιστροφές Υπηκόων Τρίτων Χωρών	01/05/2022	30/6/2024	75%	€ 2.047.844,68	Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης
3 - Επιστροφές	AMIF/SO3/2024/3	Δράση Παραρτήματος IV	Υποβοηθούμενες Εθελούσιες Επιστροφές Υπηκόων Τρίτων Χωρών	1/05/2022	31/7/2024	90%	€ 9.691.560,00	Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης
1 - Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)	AMIF/SO1/2024/1	Έργο τακτικής δράσης	Υποστήριξη της Λειτουργίας του ΚΥΦΑΔΠ ΚΟΦΙΝΟΥ	01/01/2021	31/12/2024	75%	€ 3.768.037,64	Υπηρεσία Ασύλου
2 - Νόμιμη Μετανάστευση και Ένταξη	AMIF/SO2/2024/3	Έργο τακτικής δράσης	Μαθαίνω Ελληνικά στο Νηπιαγωγείο: Υποστήριξη νηπιαγωγών και ΥΤΧ	1/10/2022	30/9/2024	75%	€ 160.500,00	Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης - ΥΠΙΑΝ

Πίνακας 11 Ενταγμένα Έργα - Πηγή: Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων, Project Pipeline Report, Προγραμματική Περίοδος 2021-2027, Απρίλιος 2024

## 5 Ευρήματα αξιολόγησης

### 5.1. Εισαγωγή

Στην παρούσα ενότητα διενεργείται το κύριο μέρος της 1<sup>ης</sup> Ενδιάμεσης Αξιολόγησης του Προγράμματος. Όπως προαναφέρθηκε πιο πάνω, η αξιολόγηση δομήθηκε στην βάση των κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σύμφωνα με τα πέντε (5) Κριτήρια: Συνάφεια, Αποτελεσματικότητα, Αποδοτικότητα, Συνοχή και Ευρωπαϊκή Προστιθέμενη Αξία. Για κάθε κριτήριο απαντώνται συγκεκριμένα αξιολογικά ερωτήματα, όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα Αξιολόγησης (Πίνακας 4). Η ανάλυση και η απάντηση αυτών, βασίζεται αφενός στη πρωτογενή πληροφόρηση που λήφθηκε από τις συναντήσεις με την MET και διάφορους σχετικούς φορείς και αφετέρου στα διαθέσιμα δευτερογενή δεδομένα που αποστάληκαν.

### 5.2 Κριτήρια και Ερωτήματα Αξιολόγησης

#### 5.2.1 Κριτήριο Αξιολόγησης: Συνάφεια

**Ερώτημα 1: Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες ανάγκες;**

Η καθυστέρηση στην έγκριση του προγράμματος προκάλεσε σημαντικές δυσκολίες στην έγκαιρη εκκίνησή του. Ως εκ τούτου, παρά το γεγονός ότι πολλά από τα έργα δεν έχουν ακόμη ωριμάσει πλήρως, δεν προέκυψαν αλλαγές σε αυτά που να αιτιολογούν μη συνάφεια με το πλαίσιο.

Δεν αποκλείεται η κάλυψη επιπρόσθετων αναγκών εφόσον υπάρχουν εξοικονομήσεις από άλλες δαπάνες και νοουμένου ότι αυτές δεν ξεπερνούν το συνολικό ποσό του Προγράμματος. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να διαβιβάσουν στην ΔΑ αίτημα για κάλυψη νέων/επιπρόσθετων αναγκών και στη συνέχεια η ΔΑ θα εξετάσει κατά πόσο μπορεί να ικανοποιηθεί ανά περίπτωση. Στην παρούσα φάση, δεν έχουν διαφανεί ακόμα οποιεσδήποτε εξοικονομήσεις, κυρίως επειδή η υλοποίηση του Προγράμματος βρίσκεται στα αρχικά στάδια.

Σε κάθε περίπτωση, τυχόν μη απορροφημένα ποσά από έργα, δύναται να χρησιμοποιηθούν για κάλυψη άλλων αναγκών εντός της επιλέξιμης περιόδου του Προγράμματος. Επιστροφή τυχόν μη απορροφημένων ποσών στην ΕΕ προκύπτει όταν ολοκληρωθούν οι εργασίες της ΠΠ 2021-2027.

**Ερώτημα 2: Σε ποιο βαθμό μπορεί το πρόγραμμα να προσαρμοστεί στις εξελισσόμενες ανάγκες;**

Τα μεταναστευτικά ρεύματα είναι συνεχή, επομένως οι ανάγκες μεταβάλλονται προς τα πάνω σε συνεχή βάση. Η αύξηση των αναγκών προϋποθέτει αύξηση των επενδύσεων στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Ως αποτέλεσμα, η ΔΑ, σε συνεργασία με τους Δικαιούχους, προβαίνει συχνά σε αλλαγές στα έργα προκειμένου να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις. Οι νέες ανάγκες που προκύπτουν συχνά, συμβάλλουν στην καθυστέρηση και στην απρόσκοπτη υλοποίηση του Προγράμματος όπως αυτό είχε σχεδιαστεί. Εντούτοις, οι αλλαγές δεν προκαλούν μη συμμόρφωση με το Πρόγραμμα.

Νέες ανάγκες μπορεί να προκύψουν από αιτήματα των δικαιούχων. Οι αλλαγές γίνονται σε δείκτες, σε παρεμβάσεις (interventions), στην εκτιμώμενη αξία και στο επίπεδο αποδοτικότητας.

Για νέες ανάγκες, γίνεται αξιολόγηση για το κατά πόσον θα εγκριθούν. Αν αυτό γίνει, πιθανόν να χρειαστεί να ενεργοποιηθούν τα ποσά υπερδέσμευσης τα οποία υπολογίστηκαν ως πιθανές πρόσθετες ανάγκες. Αυτό μπορεί να αιτιολογηθεί στο γεγονός ότι αυτή είναι νέα διαδικασία που προκύπτει από τον ΚΚΔ. Λόγω ακριβώς αυτού του γεγονότος δεν υπάρχει η εμπειρία για διαχείριση αλλαγών με αποτέλεσμα να προκύπτουν καθυστερήσεις.

Οι καθυστερήσεις αυξάνονται με τον υπολογισμό και των υπόλοιπων παραμέτρων όπως τον σημαντικό διοικητικό φόρτο, τη στελέχωση κλπ. Εντούτοις, αναφέρθηκε ότι, στο μέτρο του δυνατού υπάρχει καθοδήγηση από το DG HOME.

### *5.2.2 Κριτήριο Αξιολόγησης: Αποτελεσματικότητα*

**Ερώτημα 1: Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα βρίσκεται για την επίτευξη των στόχων του;**

Η νέα ΠΠ 2021-2027 ξεκίνησε με την υιοθέτηση του ΚΚΔ για τα Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων, δημιουργώντας αυξημένες ανάγκες για νέες διαδικασίες, πρακτικές και τρόπο παρακολούθησης (π.χ. διαφοροποιήθηκαν ο οδηγός δημοσιότητας, τα κριτήρια αξιολόγησης προτάσεων, η συμφωνία επιδότησης, οι κανόνες επιλεξιμότητας κ.α.).

Το οικονομικό αντικείμενο παρακολουθείται/επαληθεύεται από 5 λειτουργούς ορισμένου χρόνου του Γενικού Λογιστηρίου, ενώ το φυσικό αντικείμενο παρακολουθείται/επαληθεύεται από 5 λειτουργούς ορισμένου χρόνου και 6 μόνιμους λειτουργούς, εκ των οποίων ο ένας είναι νέα πρόσληψη. Τρία άτομα, εκ των έξι μόνιμων λειτουργών, είναι υπεύθυνοι για τις οριζόντιες ενέργειες και σχεδιασμό/παρακολούθηση των Προγραμμάτων αλλά και υπεύθυνοι διασφάλισης της κανονιστικής συμμόρφωσης αλλά και της συμμόρφωσης με τις οριζόντιες αρχές. Υπάρχει, πέραν του Προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής και 1 μόνιμος ανώτερος λειτουργός που έχει προστεθεί στην ομάδα της Διαχειριστικής Αρχής για συντονισμό των έργων, με εμπειρία από άλλα συγχρηματοδοτούμενα Ταμεία αλλά χωρίς εμπειρία στα Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων. Η γενική εκτίμηση είναι ότι το δυναμικό το οποίο αναφέρεται είτε δεν είναι επαρκές είτε χρειάζεται διαφορετική οργάνωση από την παρούσα. Ως εκ τούτου, όπως αναφέρθηκε, παρατηρήθηκε καθυστέρηση στην εξοικείωση με τον ΚΚΔ και με τον τομεακό κανονισμό του TAME. Πρόσθετα, καθότι το νομικό πλαίσιο είναι εντελώς νέο, αναφέρθηκε από την MET ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαθέσιμες βέλτιστες πρακτικές τις οποίες θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμες σε σημεία που υπάρχει έλλειψη γνώσης.

Αναγνωρίστηκε ότι οι λειτουργοί της MET έχουν περιορισμένη εμπειρία στην παρακολούθηση του νομικού πλαισίου σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων, κάτι που δημιουργεί αυξημένο κίνδυνο μη αποτελεσματικής παρακολούθησης των επιμέρους δημοσίων συμβάσεων που προκηρύσσονται από τους Δικαιούχους.

Ταυτόχρονα, οι δικαιούχοι αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις στους τομείς της στελέχωσης και οργάνωσης, αρκετό από το προσωπικό να απασχολείται στη βάση ορισμένου χρόνου. Καθότι δεν φαίνεται να υπάρχει υποχρέωση για ετοιμασία επιμέρους σχεδίων δράσης για υλοποίηση της μεταναστευτικής πολιτικής σε επίπεδο δικαιούχων, αυτό δημιούργησε πρόσθετο διοικητικό φόρτο στη διαδικασία ετοιμασίας των Προγραμμάτων από την ΔΑ. Ειδικότερα, παρατηρήθηκαν δυσκολίες των αρμοδίων αρχών να ανταποκριθούν εγκαίρως σε αιτήματα της ΔΑ όπου ζητούνταν η συμβολή τους σε θέματα μεταναστευτικής πολιτικής. Τέλος, διαφάνηκε ότι υπάρχει δυσκολία στην αποτελεσματική διαχείριση έργων που υλοποιούνται μέσω

προκήρυξης δημοσίων συμβάσεων καθότι η ίδια η διαδικασία δημοσίων συμβάσεων είναι χρονοβόρα ενώ μπορεί να προκύψουν διάφορες καθυστερήσεις και κατά την κατακύρωση αλλά και κατά τη διάρκεια υλοποίησης (π.χ. υλοποίηση όλης της διαδικασίας, αντιμετώπιση καθυστερήσεων που μπορεί να προκύψει από πιθανές προσφυγές στην Αναθεωρητική Αρχή και ταυτόχρονη τροποποίηση χρονοδιαγραμμάτων σε σχέση με τον αρχικό προγραμματισμό).

Με βάση την υφιστάμενη πληροφόρηση, τα απαιτούμενα έγγραφα για την παρούσα Προγραμματική Περίοδο αναθεωρήθηκαν ώστε να συνάδουν με τις πρόνοιες του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων/επί μέρους Κανονισμών των Ταμείων και οριστικοποιήθηκαν τον Ιανουάριο 2024 (με τα έγγραφα συμφωνιών χρηματοδότησης οριστικοποιήθηκαν τον Νοέμβριο 2023) παρόλο που η περίοδος χρηματοδότησης ξεκίνησε από την 1/1/2021. Η ΔΑ, εν αναμονή της ετοιμασίας και έγκρισης του Προγράμματος από την ΕΕ, και της εφαρμογής προσαρμογής όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για την ένταξη έργων, με το κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, δεν ήταν δυνατό να προχωρήσει σε υπογραφή Συμφωνιών Επιδότησης και επίσημης έναρξης έργων.

Επιπρόσθετα, για την επίσημη ένταξη έργων, η διαδικασία προνοεί ότι πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η έγκριση των κριτηρίων επιλογής έργων από Επιτροπή Παρακολούθησης, να έχει οριστικοποιηθεί η διαδικασία για την διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους οριζόντιους πρόσφορους όρους και κατ' επέκταση οι προτάσεις έργων απευθείας ανάθεσης, να αποσταλούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με στόχο να θεωρηθεί το Πρόγραμμα ότι συμμορφώνεται με τους όρους του ΚΚΔ, να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες συμμόρφωσης πριν την επίσημη υπογραφή Συμφωνίας Επιδότησης, και τέλος να έχει ολοκληρωθεί η αναθεώρηση των εγγράφων που αφορούν τη Συμφωνία Επιδότησης.

Με αυτά τα δεδομένα, η ΜΕΤ, έλαβε την απόφαση να ξεκινήσει κάποια έργα τα οποία κρίθηκαν χαμηλού κινδύνου (έργα που είναι συνεχιζόμενα από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους και έχουν ήδη ελεγχθεί και αφορούν δημόσιους φορείς γεγονός που μειώνει τον κίνδυνο τυχόν μη επιστροφής ποσών που κρίθηκαν εν τέλει μη επιλέξιμα), πριν από την υπογραφή των συμβάσεων χρηματοδότησης, προκειμένου να διευρύνει το χρονικό περιθώριο υλοποίησης και να διασφαλίσει την αποφυγή απώλειας χρηματοδοτικών πόρων, λαμβανομένων υπόψη και της προθεσμίας για βεβαίωση του 10% μέχρι το 2024 και της αποδέσμευσης. Ωστόσο, ο κίνδυνος να υπάρξουν απώλειες στους διαθέσιμους και ανατιθέμενους από την ΕΕ πόρους χρηματοδότησης παραμένει αυξημένος καθότι, όπως αναφέρθηκε, υπάρχει καθυστέρηση στην ένταξη έργων. Σε σχέση με τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των έργων, αναφέρθηκε ότι ανεξαρτήτως του ότι δεν υπάρχουν ακόμα Συμφωνίες Επιδότησης, για όσα έργα έχουν ήδη ξεκινήσει, οι έλεγχοι γίνονται όπως θα γίνονταν αν αυτές υπήρχαν.

Στη διαδικασία σχεδιασμού των προγραμμάτων στάλθηκαν προσκλήσεις, έγιναν συναντήσεις, δόθηκε υποστήριξη από ΜΕΤ για να ληφθούν υπόψη έργα που συνδέονται με στρατηγικούς στόχους του εκάστοτε φορέα. Έγινε επικοινωνία με φορείς προκειμένου να διαμορφώσουν ανάγκες, ετοιμάστηκε σχετικό fiche, ενώ ζητήθηκαν από τον Νοέμβριο του 2020 πρόσθετα στοιχεία από τους δυνητικούς δικαιούχους π.χ. επιμέρους στόχοι, λογική παρέμβασης. Ο στόχος ήταν να συνδεθούν τα έργα με τους στρατηγικούς στόχους, ελλείψει καθορισμού στρατηγικής από τους φορείς.

Η ΜΕΤ έκανε προσπάθειες για να ξεκινήσουν έργα χωρίς υπογραφή σύμβασης επιδότησης με αναδρομική ισχύ (πλέον εξασφαλίζεται δέσμευση υλοποίησης έργων

σε επίπεδο Υπουργικού Συμβουλίου). Υπάρχει γενική καθυστέρηση στην υλοποίηση των έργων ιδίως λόγω των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι φορείς στους τομείς της στελέχωσης και οργάνωσης. Επί τούτου, δεν ορίζονται συγκεκριμένα ορόσημα ή προθεσμίες για τους δικαιούχους, με μόνο ετήσιες συναντήσεις για την έγκριση των αλλαγών για τις οποίες είναι αρμόδια η Επιτροπή Παρακολούθησης. Σε σχέση με την επικοινωνία με τους δυνητικούς δικαιούχους, παρόλο που ανεπίσημα γίνεται και τηλεφωνική και, αν χρειαστεί, διά ζώσης επικοινωνία, επίσημα γίνεται γραπτώς (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) πράγμα που δυσχεραίνει τη διαδικασία επικοινωνίας με αυτούς που απαιτείται άμεσα επικοινωνία.

Ταυτόχρονα, αναφέρεται ότι όλα τα έργα που αφορούν την τοπική αυτοδιοίκηση δεν προκηρύχθηκαν ακόμα βάσει στρατηγικής απόφασης, δεδομένου ότι και η Τοπική Αυτοδιοίκηση τυγχάνει ριζικής μεταρρύθμισης και ως εκ τούτου αποφασίστηκε όπως τα εν λόγω έργα προκηρυχθούν εντός του τελευταίου τριμήνου του 2024, για να δοθεί χρόνος στα νέα σχήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που θα προκύψουν από τις επικείμενες εκλογές του Ιουνίου 2024 να εγκατασταθούν και να είναι σε θέση να απορροφήσουν τον διοικητικό φόρτο που προβλέπεται για την υλοποίηση των έργων κάτω από τα Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων.

## **Ερώτημα 2: Σε ποιο βαθμό είναι κατάλληλο το πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης για την ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του προγράμματος;**

Αναφορικά με το πλαίσιο παρακολούθησης, αυτό περιλαμβάνει μεταξύ άλλων το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ), το Πλάνο Αξιολόγησης και θέματα που αφορούν παρατυπίες (irregularities). Η παρακολούθηση γίνεται στη βάση λήψης δεδομένων από την παρακολούθηση των έργων, με βάση τις υποχρεώσεις προς ΕΕ (αξιολόγηση, δεδομένα, αιτήματα πληρωμής, οικονομικές καταστάσεις). Στη βάση των πιο πάνω, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι βάσει της Συμφωνίας Επιδότησης να υποβάλλουν στην ΔΑ εξαμηνιαίες/ενδιάμεσες εκθέσεις αναφοράς για τα έργα τους, ενώ πρόσθετα και ανεξαρτήτως των εκθέσεων αναφοράς, υποχρεούνται να διαβιβάζουν στην ΔΑ δεδομένα για την επίτευξη των δεικτών των έργων τους 2 φορές το χρόνο. Λήφθηκαν δεδομένα για ένα έργο μέχρι τώρα.

## **Ερώτημα 3: Πώς διασφαλίστηκε η συμμετοχή των σχετικών εταίρων σε όλα τα στάδια του προγραμματισμού, της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης;**

Κατά την ετοιμασία των Προγραμμάτων, έγινε προσπάθεια από τη MET να καθοδηγηθούν οι φορείς στον καθορισμό Ειδικών Στόχων με βάση στις ανάγκες που είχαν. Όλα τα σχετικά έντυπα είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της MET. Με βάση την πληροφόρηση που λήφθηκε, κατά τη φάση αναγνώρισης και αξιολόγησης των αναγκών, υπήρξε υψηλή ανταπόκριση από τους δυνητικούς δικαιούχους, ωστόσο το ενδιαφέρον για υλοποίηση έργων στα πλαίσια της Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων για έργα του ΤΑΜΕ ήταν σχετικά χαμηλό.

Οι ανάγκες που υποβλήθηκαν από στις φορείς, βασίζονται σε προηγούμενη εμπειρία και στις άμεσες ανάγκες που έχουν. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου η ΕΕ ενημέρωσε την MET για τομείς όπου υπάρχουν ανάγκες και δεν υποδείχθηκαν

Οι Επιτροπές Παρακολούθησης επεκτάθηκαν για να συμπεριλαμβάνουν περισσότερους φορείς, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού τομέα, με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου. Η MET ανέφερε τη δυσκολία στην απόφαση σε ποιους φορείς θα εκχωρούνται δικαιώματα ψήφου για φορείς που δεν είναι δημόσιοι, αλλά και στη

διασφάλιση δίκαιης μεταχείρισης των μη δημόσιων φορέων που συμμετέχουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης, δεδομένου ότι παρατηρείται έλλειψη συντονιστικού φορέα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κατευθύνει την ΔΑ προς την συμπερίληψη μιας ευρύτερης βάσης φορέων, τονίζοντας τη σημασία της εξέτασης των απόψεων και των σχολίων τους. Σημειώνεται ότι η ΔΑ ενημέρωσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι οι απόψεις είτε με ψήφο είτε όχι λαμβάνονται υπόψη, ενώ καταγράφονται στα πρακτικά των συναντήσεων των Επιτροπών. Πρόσθετα, αναφέρθηκε ότι ορισμένα μέλη των ΕΠ είναι επίσης δικαιούχοι, γεγονός που θα μπορούσε να δημιουργήσει αγκυλώσεις στην διαφανή υλοποίηση των διαδικασιών. Εντούτοις, αναφέρεται ότι η εν λόγω πρακτική διασφαλίζει ότι είναι ενημερωμένοι σχετικά με τις μετρήσεις απόδοσης και τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων.

**Ερώτημα 4: Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα σέβεται ή προωθεί κατά την εφαρμογή του, τις οριζόντιες αρχές;**

Αναφορικά με τη συμμόρφωση στις οριζόντιες αρχές της ΕΕ, ετοιμάστηκε ο μηχανισμός για τη συμμόρφωση με τον χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων, ούτως ώστε να υπάρχει και συμμόρφωση με τον ΚΚΔ, και στη βάση του οποίου γίνεται ετήσια αναφορά από την Επίτροπο Διοικήσεως κατά τη διάρκεια των ετήσιων συνεδριάσεων των Επιτροπών Παρακολούθησης. Η Επίτροπος Διοικήσεως είναι η αρμόδια να γνωμοδοτεί για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα που πρόκειται να/συγχρηματοδοτηθούν/συγχρηματοδοτούνται ως ο μόνος εξωδικαστικός φορέας στην ΚΔ αρμόδιος για την παρακολούθηση εφαρμογής του Χάρτη. Συνεπικουρούμενη στην αρμοδιότητά συμμόρφωσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων/ Προγραμμάτων σε θέματα διακρίσεων είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως αρμόδιος φορέας (καθώς τα θέματα διακρίσεων αποτελούν βασικό σημείο του Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων -υπάρχει εκτενής σχετική περιγραφή στα θέματα διακρίσεων σε αυτό) ενώ το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης είναι ο αρμόδιος φορέας για έκδοση Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης για θέματα ισότητας ανδρών-γυναικών. Αναφορικά με το Δελτίο Υποβολής Πρότασης (ΔΥΠ) των δικαιούχων, ζητείται να περιγραφεί με ποιο τρόπο το έργο συμβάλλει σε σχέση με τις οριζόντιες αρχές (δημόσιες συμβάσεις, Χάρτη, άτομα με αναπηρία, αλλά και μη επίπτωση στο περιβάλλον). Όσον αφορά συγκεκριμένα, τη μη επίπτωση στο περιβάλλον, το Τμήμα Περιβάλλοντος γνωμοδότησε κατόπιν αιτήματος, ότι τα Προγράμματα των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων εξαιρούνται από την υποχρέωση για ετοιμασία μελέτης και ότι το θέμα θα εξετάζεται κατά περίπτωση, όταν θα περιλαμβάνονται στα Προγράμματα έργα υποδομής. Σημειώνεται ότι για όλα τα έργα υποδομών στην Κύπρο, απαιτείται περιβαλλοντική μελέτη για την οποία είναι αρμόδιο το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στο πλαίσιο των δικών του αρμοδιοτήτων.

**Ερώτημα 5: Σε ποιο βαθμό είναι αποτελεσματικό το πρόγραμμα όσον αφορά την επικοινωνία και τη διάχυση των ευκαιριών καθώς και των επιτευγμάτων του;**

Η ΜΕΤ δημιούργησε την Πύλη Ευρωπαϊκών Ταμείων της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης, η οποία παρουσιάζει τις Ευρωπαϊκές Πολιτικές και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία που στηρίζουν την Κύπρο με χρηματοδοτήσεις για την ΠΠ 2021-2027, καθώς και τα Προγράμματα μέσω των οποίων τυγχάνουν αξιοποίησης οι χρηματοδοτήσεις αυτές. Στην εν λόγω Πύλη υπάρχει αναφορά στα 3 Ταμεία των Εσωτερικών Υποθέσεων και παρουσίαση των στόχων καθώς και των ενδεχόμενων Δικαιούχων. Ο σύνδεσμος είναι ο εξής:

<https://eufunds.com.cy/>



Επιπρόσθετα στην ιστοσελίδα της Μονάδας Ευρωπαϊκών Ταμείων υπάρχει σύνδεσμος για την ΠΠ 2021-2027, όπου συμπεριλαμβάνει περιγραφή των 3 Ταμείων, του ρόλου και των Στόχων τους, τα λογότυπα των Ταμείων ενώ περιλαμβάνονται παράλληλα και οι Κανονισμοί των Ταμείων καθώς και τα εγκεκριμένα Προγράμματα. Επιπλέον, μέχρι στιγμής έχει ετοιμαστεί ένα προσχέδιο Οδηγού Επικοινωνίας και Δημοσιότητας.

Ο σχετικός σύνδεσμος της ιστοσελίδας της Μονάδας Ευρωπαϊκών Ταμείων είναι ο εξής:

<http://www.moi.gov.cy/MOI/eufundsunit.nsf/all/3CB781A262229F8CC225870B003DC83F?o=pendocument>

Τα διαθέσιμα στοιχεία και η πρόοδος των Προγραμμάτων δεν επιτρέπουν την εξαγωγή ξεκάθαρων συμπερασμάτων για ότι αφορά τη διάχυση των επιτευγμάτων του.

### *5.2.3 Κριτήριο Αξιολόγησης: Αποδοτικότητα*

#### **Ερώτημα 1: Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα στηρίζει οικονομικά αποδοτικά μέτρα;**

Η αποδοτικότητα των έργων βασίζεται στον αρχικό υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας των έργων. Η εκτίμηση της αξίας γίνεται βάσει εμπειρίας και από δεδομένα της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου. Αναφέρθηκε ότι στη βάση των έως τώρα πρακτικών, το cost per unit δεν παρακολουθείται. Αναφορικά με τη χρήση των Simplified Cost Options (SCOs) η MET ακολουθεί την αρχή του 7% ως μέγιστου ποσού εξαίρεσης στις έμμεσες δαπάνες το οποίο είναι αποδεκτό βάσει ΚΚΔ..

#### **Ερώτημα 2: Σε ποιο βαθμό είναι αποτελεσματικό το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου;**

Αναφορικά με την παρακολούθηση του φυσικού αντικείμενου, η ΔΑ τηρεί όλα τα έντυπα, περιλαμβανομένων των Προγραμμάτων, δεικτών, κανονισμών και προτύπων στην ιστοσελίδα της. Ταυτόχρονα, είναι σε συνεχή επαφή με τους δικαιούχους και όλους του εμπλεκόμενους φορείς για διασφάλισης της προβλεπόμενης υλοποίησης των έργων, Επίσης όλα τα πρακτικά των Επιτροπών Παρακολούθησης και παρουσιάσεις ενημέρωσης τηρούνται και είναι διαθέσιμα για σκοπούς διαφάνειας. Οι διαδικασίες της ΔΑ εναρμονίζονται πλήρως με τους ισχύοντες κανονισμούς τόσο του ΚΚΔ αλλά και των προγραμμάτων. Ήδη είναι σε φάση ετοιμασίας το εγχειρίδιο διαχείρισης και ελέγχου όπου το κεφάλαιο για την ένταξη έργων είναι ολοκληρωμένο.

Αναφορικά με την παρακολούθηση του οικονομικού αντικείμενου τα δεδομένα μπαίνουν στο λογιστικό σύστημα (FIMAS) του Γενικού Λογιστηρίου από το οποίο λαμβάνονται δείγματα κατά καιρούς και γίνονται οι απαραίτητοι έλεγχοι από τους Λογιστές της MET. Γενικά, το λογιστήριο ακολουθεί τους ισχύοντες κανόνες επιλεξιμότητας των Ταμείων και τις παραμέτρους εξέτασης και παρακολουθούνται οι χρηματοροές βάσει διαδικασίας (ήτοι λογιστική διαδικασία) που συμμορφώνονται με τις οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου.

Για τα πιο πάνω δεδομένα ετοιμάζονται σχετικές αναφορές από τους Λογιστές της MET σε φόρμα που ετοιμάστηκε από την MET. Ταυτόχρονα, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (ΥΕΕ) ως Αρμόδια Αρχή Ελέγχου για το ΤΑΜΕ κάνει πρόσθετους ελέγχους. Για κάθε αλλαγή στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ), η MET ανέφερε ότι γίνεται άμεση ενημέρωση της ΥΕΕ.

Σημειώνεται ότι η MET, μετά από σχετική απόφαση αποτελεί τη ΔΑ όλων των Ταμείων, ενώ παράλληλα είναι αρμόδια για την παρακολούθηση αλλά και για διασφάλιση τήρησης των οριζόντιων αρχών. Επομένως, ο σχετικός διοικητικός φόρτος επιβαρύνει εξ ολοκλήρου την MET. Σχετικά με το TAME, φαίνεται να υπάρχει πρόσθετη γνώση στην υλοποίηση σε σχέση με τα άλλα Ταμεία λόγω της σχετικότητας που παρατηρείται με τις λειτουργίες του Υπουργείου Εσωτερικών κάτω από το οποίο εντάσσεται η Μονάδα.

### **Ερώτημα 3: Σε ποιο βαθμό είναι εφικτή η περαιτέρω απλούστευση; Πώς;**

Με την μηχανογράφηση και την υλοποίηση των διαδικασιών μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ), αναμένεται ότι, οι διαδικασίες οι οποίες είναι καθυστερημένες θα απλοποιηθούν. Σημειώνεται ότι το ΟΠΣ βρίσκεται σε φάση υλοποίησης, καθότι όταν η υλοποίηση του προκηρύχτηκε στη βάση δημόσιου διαγωνισμού, οι απαιτήσεις που ζητήθηκαν δεν συμμορφώνονταν πλήρως με τον ΚΚΔ. Στην παρούσα φάση τα αρχεία τηρούνται στη μορφή εγγράφων MS Office και pdf σε επίπεδο έργων ενώ τα οριζόντια θέματα καταχωρούνται σε κεντρικό ηλεκτρονικό σύστημα του Υπουργείου Εσωτερικών κάτω από το οποίο εντάσσεται η ΔΑ.

Εντούτοις, η ΔΑ περιέλαβε σχετική πρόνοια στη σύμβαση του προμηθευτή, προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις στις λειτουργικές απαιτήσεις. Στο παρόν στάδιο, γίνονται οι έλεγχοι αποδοχής του συστήματος και αναμένεται να μπει σε λειτουργία τον προσεχή Ιούνιο 2024.

Επιπλέον, καθότι οι ανάγκες είναι πολυσχιδείς, τα έργα ποικίλουν αναφορικά με το θεματικό τους αντικείμενο. Ως εκ τούτου, προκύπτει η πρόκληση να υπάρχει έλλειψη γνώσης στην ορθολογιστική υλοποίηση έργων για τα οποία οι αρμόδιοι λειτουργοί δεν έχουν την σχετική γνώση ή δεν είναι επαρκώς καταρτισμένοι. Παρότι επιστρατεύεται προσωπικό από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, εντούτοις η ευθύνη υλοποίησης και έγκρισης των έργων τυγχάνει να είναι σε Λειτουργούς που δεν έχουν το υπόβαθρο να ανταποκριθούν στην έγκριση προδιαγραφών έργων που έχουν συγκεκριμένα τεχνικά χαρακτηριστικά, με αποτέλεσμα την αύξηση του κινδύνου έγκρισης έργων κατώτερης ποιότητας από αυτή που αρχικά αναμενόταν ή ακόμα και εκτός προδιαγραφών.

#### **5.2.4 Κριτήριο Αξιολόγησης: Συνοχή**

### **Ερώτημα 1: Σε ποιο βαθμό συνάδει το πρόγραμμα με πρωτοβουλίες που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του τομέα πολιτικής του, ιδίως με στήριξη στο πλαίσιο του θεματικού μέσου στους διάφορους τρόπους διαχείρισης;**

Όπως προαναφέρθηκε, κατά την ετοιμασία των Προγραμμάτων, έγινε προσπάθεια από τη MET να καθοδηγηθούν οι φορείς στον καθορισμό Ειδικών Στόχων με βάση στις ανάγκες που είχαν βάση του σχετικού τομέα πολιτικής που αναμένεται να καλύψει. .

Οι ανάγκες που υποβλήθηκαν από στις φορείς, βασίζονται σε προηγούμενη εμπειρία και στις άμεσες ανάγκες που έχουν. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου η ΕΕ ενημέρωσε την MET για τομείς όπου υπάρχουν ανάγκες και δεν υποδείχτηκαν π.χ. το Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας.

Η ΔΑ διασφάλισε ότι αποφεύχθηκε η διπλή χρηματοδότηση δράσεων για τους ίδιους τομείς πολιτικής.

Με τη χρήση του θεματικού μέσου, μπορεί να διατεθεί χρηματοδότηση σε πρόσθετες ανάγκες προς τις μεταβαλλόμενες προτεραιότητες σε εθνικό επίπεδο και επίπεδο ΕΕ και της εξελισσόμενες προκλήσεις που προκύπτουν στον τομέα πολιτικής.

Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του θεματικού μέσου κατανέμεται μέσω της κοινής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της επανεγκατάστασης και της ανθρωπιστικής εισδοχής, μεταφορές αιτητών διεθνούς προστασίας, της άμεσης διαχείρισης συμπεριλαμβανομένων των δράσεων της ΕΕ, της έκτακτης βοήθειας, της υποστήριξης των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ένταξη και της έμμεσης διαχείρισης συμπεριλαμβανομένων των δράσεων της ΕΕ και της έκτακτης βοήθειας μέσω διεθνών οργανισμών. Η ΔΑ συνεπικουρεί τη διαδικασία ενεργοποίησης του θεματικού μέσου όταν αυτό απαιτείται, και όταν οι ανάγκες μεταβάλλονται αναλόγως.

**Ερώτημα 2: Σε ποιο βαθμό συνάδει το πρόγραμμα με άλλα ταμεία της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων άλλων ταμείων εσωτερικών υποθέσεων), και ιδίως με την εξωτερική δράση της ΕΕ;**

Αναφορικά με τη συνοχή των Προγραμμάτων με τις υπόλοιπες χρηματοδοτικές πρωτοβουλίες της ΕΕ, αναφέρθηκε ότι γίνεται συντονισμός με άλλα Ταμεία. Με βάση το Προγραμματικό έγγραφο του TAME, οι διάφορες Διαχειριστικές Αρχές εντείνουν τις προσπάθειες τους προκειμένου να επιτύχουν τον στόχο της συμπληρωματικότητας. Ειδικότερα, μέσω πληθώρας προγραμμάτων και πρωτοβουλιών π.χ. ΕΚΤ+ η συμπληρωματικότητα επιτυγχάνεται. Σε πρακτικό επίπεδο όμως, αναφέρθηκε ότι η κάθε χρηματοδοτική πρωτοβουλία υλοποιείται προκειμένου να υλοποιηθεί το επιμέρους στρατηγικό πρόγραμμα και να εξυπηρετηθεί ο τομέας πολιτικής που αφορά, και, ως αποτέλεσμα, υπάρχει έλλειψη διασύνδεσης των προγραμμάτων, π.χ. για τα Κέντρα Πληροφόρησης Μεταναστών, ο δικαιούχος είναι υπόχρεος να ενημερώσει για έργα του ΕΚΤ+ και να διοχετεύσει τον αποδέκτη στις υπηρεσίες που παρέχονται από το ΕΚΤ+. Αναφέρθηκε ότι προτάθηκε όπως τα προγράμματα αλλάζουν δεδομένα παρακολούθησης, ωστόσο αυτό γίνεται άτυπα και δεν υπάρχει τεκμηρίωση υλοποίησης των πρωτοβουλιών για συμπληρωματικότητα.

Αναφέρθηκε ότι συστάθηκε ένα κοινό φόρουμ στο οποίο συζητείται το Σχέδιο Δράσης για την Μετανάστευση όπου συμμετέχουν όλοι εμπλεκόμενοι φορείς και συζητούν τους γενικούς τομείς πολιτικής και αποτελεί μέσο ελέγχου για υλοποίηση παρεμβάσεων. Η ΜΕΤ συμμετέχει ως αρχή χρηματοδότησης και συμβάλλει στη συζήτηση αναφορικά με την απορρόφηση των κονδυλίων για τις δράσεις των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων.

Καθότι η ΜΕΤ είναι ΔΑ και των τριών Ταμείων Εσωτερικών υποθέσεων, υπάρχει συνάφεια μεταξύ αυτών καθώς σχεδιάζονται και παρακολουθούνται από την ίδια ομάδα Λειτουργών. Όμως, παρόλο που υπάρχει ad hoc επικοινωνία μεταξύ των άλλων συγχρηματοδοτούμενων Ταμείων, εντούτοις, δεν υπάρχει μηχανισμός που να διασφαλίζει ότι κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων λαμβάνεται υπόψη η συμπληρωματικότητα.

Εκτός από τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας και των συνεργειών με άλλα Ταμεία της ΕΕ όσον αφορά τις πράξεις, η ΔΑ βρίσκεται επίσης σε στενή συνεργασία με την αρμόδια μονάδα του Γενικού Λογιστηρίου της ΚΔ, η οποία είναι η Αρχή Πιστοποίησης για τα Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ όσον αφορά την εμπειρία τους με τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων και τη συνολική εμπειρία τους από τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους.

Τέλος, σημειώνεται ότι κατόπιν αναγνώρισης των διαρθρωτικών αδυναμιών της MET ενόψει του νέου κανονιστικού πλαισίου, εξασφαλίστηκε χρηματοδότηση από τον μηχανισμό Τεχνικής Υποστήριξης της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων για αγορά υπηρεσιών ετοιμασίας σχεδίου δράσης και ενίσχυσης των ικανοτήτων της MET για ανταπεξέλθει στο νέο πιο απαιτητικό κανονιστικό και λειτουργικό περιβάλλον.

Με βάση την ανάλυση που έγινε, προκύπτει ότι δεν υπάρχουν συνέργειες με άλλα ταμεία της ΕΕ παρόλο που όπως προαναφέρθηκε δυνητικά υπάρχει η δυνατότητα για συμπληρωματικότητα.

#### 5.2.5 Κριτήριο Αξιολόγησης: Προστιθέμενη Αξία για την ΕΕ

**Ερώτημα 1: Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα δημιουργεί προστιθέμενη αξία για την ΕΕ;**

Τα έργα που υλοποιούνται από τα Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων στοχεύουν στην δημιουργία προστιθέμενης αξίας σε επίπεδο ΕΕ. Αυτό φαίνεται να είναι πιο έκδηλο σε έργα μεγάλης κλίμακας όπως π.χ. το Κέντρο Κοφίνου όπου το Κράτος έχει σημαντική συμβολή από ίδια μέσα. Ταυτόχρονα, τα έργα έχουν στόχο τον ευρύτερο κοινωνικό αντίκτυπο (spillover effect) σε άλλες ομάδες στόχου π.χ. επιχειρήσεις. Αναφορικά με το επίπεδο εξάρτησης της χώρας από την κοινωνική χρηματοδότηση, αναφέρθηκε ότι υπάρχει μεγάλη εξάρτηση, σε επίπεδο που ορισμένες παρεμβάσεις δεν μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς αυτή. Η αιτιολογία για αυτό είναι το γεγονός ότι με βάση τα υφιστάμενα δεδομένα, αναλογικά η Κύπρος είναι η μεγαλύτερη αποδέκτης μεταναστευτικών ροών στην ΕΕ, με αποτέλεσμα να αδυνατεί ο κρατικός μηχανισμός να διαχειριστεί τα μεγάλα κύματα εισροής μεταναστών τόσο σε λειτουργικό αλλά και σε χρηματοδοτικό επίπεδο.

## 6 Συμπεράσματα

α/α	Συμπέρασμα	Περαιτέρω επεξήγηση
1	Έγκαιρος σχεδιασμός του Προγράμματος	Ο σχεδιασμός του Προγράμματος έγινε με βάση τα καθορισμένα χρονοδιαγράμματα, ενώ ακολουθήθηκαν όλες οι διαδικασίες που προβλέπονταν. Έγινε η ετοιμασία των προσχεδίων, οι διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς, η κατανομή των πόρων στο Ταμείο και η διάρθρωση ανά ειδικό στόχο.
2	Προκλήσεις στην υλοποίηση του Προγράμματος σχετικά με τη στελέχωση της Διαχειριστικής Αρχής και των δικαιούχων	Η ΔΑ στελεχώνεται από 6 μόνιμους Λειτουργούς οι οποίοι είναι αρμόδιοι για την διασφάλιση επιτυχούς υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου των έργων που τους ανατίθενται. Από αυτούς, ο 1 Λειτουργός είναι νέα πρόσληψη με αποτέλεσμα να μην έχει σχετική εμπειρία στο αντικείμενο. Ο αριθμός κρίνεται χαμηλός, δεδομένου του όγκου εργασιών αλλά και των υπαρχουσών καθυστερήσεων στην υλοποίηση αυτών. Σημειώνεται ότι παρόλο που στη ΔΑ απασχολούνται ΕΟΧ, με βάση τους όρους

		<p>των συμβολαίων τους, πρέπει να απασχολούνται αποκλειστικά με την παρακολούθηση/ έλεγχο έργων και όχι με οριζόντια θέματα τα οποία έχουν αυξηθεί κατά πολύ με την ένταξη στον ΚΚΔ, αυτά επιβαρύνουν αποκλειστικά το μόνιμο προσωπικό.</p> <p>Το οικονομικό αντικείμενο υλοποιείται από Λειτουργούς οι οποίοι οργανικά ανήκουν στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας.</p> <p>Σε επίπεδο Δικαιούχων, το πρόβλημα είναι παρόμοιο με κάποιους από αυτούς π.χ. Υπηρεσία Ασύλου, να λειτουργεί με Λειτουργούς Ορισμένου Χρόνου, οι οποίοι εναλλάσσονται.</p>
3	<p>Προκλήσεις στην υλοποίηση του Προγράμματος σχετικά με την υιοθέτηση του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων</p>	<p>Η υιοθέτηση του ΚΚΔ δημιουργεί σημαντικό διοικητικό φόρτο αλλά και ουσιώδεις καθυστερήσεις στην υλοποίηση του Προγράμματος. Χρονικά, ο Κανονισμός Κοινών Διατάξεων υιοθετήθηκε από την 1/1/2021 σε μια περίοδο όπου η ετοιμασία των Προγραμμάτων ήταν σε φάση ολοκλήρωσης. Ως εκ τούτου, η εξοικείωση του οικοσυστήματος των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων συνολικά αποτελεί σημαντική πρόκληση. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι παρόλο που κάποιες δράσεις έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται από το 2021, οι συμφωνίες επιδότησης υπογράφηκαν στα τέλη του 2023 προκειμένου να υπάρχει η σωστή νομική βάση σε αυτά. Ταυτόχρονα, πολλές δράσεις καθυστερούν να ξεκινήσουν λόγω έλλειψης γνώσης και πόρων, δεδομένου ότι θα πρέπει να υπάρχει η δέουσα γνώση για την υλοποίηση των νέων πρακτικών και διαδικασιών που προβλέπονται στον Κανονισμό.</p>
4	<p>Συνεχής αύξηση των αναγκών χρηματοδότησης λόγω της συνεχούς άφιξης μεταναστών</p>	<p>Τα μεταναστευτικά ρεύματα είναι συνεχή, επομένως οι ανάγκες μεταβάλλονται προς τα πάνω σε συνεχή βάση. Η αύξηση των αναγκών προϋποθέτει αύξηση των επενδύσεων στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Ως αποτέλεσμα, η ΔΑ, σε συνεργασία με τους Δικαιούχους, προβαίνει συχνά σε αλλαγές στα έργα και αντίστοιχα στο Πρόγραμμα, προκειμένου να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις. Οι νέες ανάγκες που προκύπτουν συχνά, συμβάλλουν στην καθυστέρηση και στην απρόσκοπτη υλοποίηση του Προγράμματος όπως αυτό είχε σχεδιαστεί.</p>

		Εντούτοις, οι αλλαγές δεν προκαλούν μη συμμόρφωση με το Πρόγραμμα.
5	Προκλήσεις στην υλοποίηση έργων λόγω έλλειψης τεχνικής εξειδίκευσης/ γνώσης από δικαιούχους	Καθότι οι ανάγκες είναι πολυσχιδείς, τα έργα ποικίλουν αναφορικά με το θεματικό τους αντικείμενο. Ως εκ τούτου, προκύπτει η πρόκληση να υπάρχει έλλειψη γνώσης στην ορθολογιστική υλοποίηση έργων για τα οποία οι αρμόδιοι λειτουργοί δεν έχουν την σχετική γνώση ή δεν είναι επαρκώς καταρτισμένοι. Παρότι επιστρατεύεται προσωπικό από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, εντούτοις η ευθύνη υλοποίησης και έγκρισης των έργων τυγχάνει να είναι σε Λειτουργούς που δεν έχουν το υπόβαθρο να ανταποκριθούν στην έγκριση προδιαγραφών έργων που έχουν συγκεκριμένα τεχνικά χαρακτηριστικά, με αποτέλεσμα την αύξηση του κινδύνου έγκρισης έργων κατώτερης ποιότητας από αυτή που αρχικά αναμενόταν ή ακόμα και εκτός προδιαγραφών.
6	Αυξημένος διοικητικός φόρτος από την μειωμένη ψηφιοποίηση και αυξημένη χρήση εγγράφων σε έντυπη μορφή	Οι διαδικασίες προβλέπουν την ετοιμασία μεγάλου όγκου δεδομένων ανά περίοδο να υποβάλλεται προς τη ΔΑ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι υποβολές γίνονται σε έντυπη μορφή ως επί το πλείστο με αποτέλεσμα αφενός να ξοδεύεται σημαντικός χρόνος από την καθημερινή εργασία των λειτουργών στην εκτύπωση και σφράγιση των εγγράφων και αφετέρου να αυξάνεται η πιθανότητα υποβολής λανθασμένων εντύπων, απώλειας σελίδων από έγγραφα, απώλειας σφραγίδων κ.λπ. Κατά τον έλεγχο αυτών, οι Λειτουργοί επιστρέφουν τα έγγραφα προς συμπλήρωση. Αυτό δημιουργεί ουσιώδεις καθυστερήσεις στην υλοποίηση του Προγράμματος και ψυχολογικό φόρτο στο προσωπικό που είναι ήδη σημαντικά επιβαρυνμένο με σημαντικές ευθύνες. Επομένως, αυξάνεται ο κίνδυνος, να προκύψει που μπορεί να επιφέρει συγκρούσεις και ενδεχομένως προβλήματα στη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων. Τέλος, σημειώνεται ότι καθότι το ΟΠΣ ακόμα να μπει σε λειτουργία, δημιουργούνται πρόσθετες καθυστερήσεις κατά την υλοποίηση των διαδικασιών εκτός συστήματος.
7	Τα χρονοδιαγράμματα της χρηματοδότησης επηρεάζονται από τις	Τα έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος, θα πρέπει να συμμορφώνονται με το εθνικό δίκαιο. Αυτό

	κυβερνητικές διαδικασίες οι οποίες ακολουθούνται	αυξάνει τον κίνδυνο να προκύψουν καθυστερήσεις στη λήψη εγκρίσεων, στον πρόσθετο έλεγχο των διαδικασιών και γενικά στην διασφάλιση της συμμόρφωσης. Παράδειγμα αποτελούν τα έργα που θα πρέπει να προκηρυχθούν μέσω της διαδικασίας δημοσίων συμβάσεων, για τα οποία ανάλογα με το μέγεθός τους, προνοούνται συγκεκριμένες διαδικασίες. Ως εκ τούτου, ανεξαρτήτως των χρονοδιαγραμμάτων που τίθενται, οι διαδικασίες θα πρέπει να ολοκληρωθούν αυξάνοντας έτσι τον κίνδυνο απώλειας της χρηματοδότησης.
8	Η συμπληρωματικότητα μεταξύ των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων και άλλων Ταμείων συγχρηματοδότησης δεν είναι δεδομένη	Με βάση τις εργασίες αξιολόγησης που προέκυψαν διαφάνηκε ότι, παρότι υπάρχουν πιθανές συγκλίσεις για διασύνδεση κάποιων δράσεων μεταξύ Ταμείων άλλων πολιτικών προτεραιοτήτων, εντούτοις δεν προκύπτει δεδομένα η συμπληρωματικότητα.
9	Απώλεια γνώσης των διαδικασιών διαχείρισης των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων λόγω της αυξημένης εναλλαξιμότητας του προσωπικού	Η διαδικασία διαχείρισης του Προγράμματος υλοποιείται από προσωπικό το οποίο δύναται να είναι εναλλακτικό, τόσο σε επίπεδο Διαχειριστικής Αρχής αλλά και σε επίπεδο Δικαιούχων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του κινδύνου απώλειας γνώσης κατά την υλοποίηση της διαδικασίας και επομένως, πρόσθετων καθυστερήσεων στην υλοποίηση του Προγράμματος, αν ληφθεί υπόψη και ο χρόνος που απαιτείται για να ομαλοποιηθεί η καμπύλη μάθησης (learning curve) του νέου προσωπικού.

## 7 Εισηγήσεις

Βασιζόμενοι στα αποτελέσματα της αξιολόγησης και στις αρχικές πληροφορίες που προέρχονται από τους δικαιούχους, εκτιμάται ότι οι εξής ειδικές προτάσεις δράσης θα συμβάλουν στην ενίσχυση της απόδοσης και αποτελεσματικότητας του Ταμείου:

α/α	Συμπέρασμα	Εισηγήσεις
1	Έγκαιρος σχεδιασμός του Προγράμματος	Τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων όπως αυτά συμφωνήθηκαν.
2	Προκλήσεις στην υλοποίηση του Προγράμματος σχετικά με την στελέχωση της Διαχειριστικής Αρχής και	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Μέτρηση διοικητικού φόρτου</li> <li>ii. Καταγραφή καλών πρακτικών από άλλα κράτη μέλη σε σχέση με την αναλογία όγκου εργασίας ανά λειτουργό</li> </ul>



	των δικαιούχων	iii. Ανάλυση αποκλίσεων (gap analysis) μεταξύ αναγκών και υφιστάμενου δυναμικού και λήψη δεόντων μέτρων (αν αυτά απαιτούνται)
3	Προκλήσεις στην υλοποίηση του Προγράμματος σχετικά με την υιοθέτηση του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Συμπληρωματικότητα με το έργο TSI – 22111 το οποίο βρίσκεται σε φάση υλοποίησης για την <b>Ενίσχυση ικανοτήτων και βελτίωση της συνολικής απόδοσης των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων στην Κύπρο</b> που χρηματοδοτείται από τη ΓΔ REFORM</li> <li>ii. Παροχή συνεχούς στήριξης στους Δικαιούχους σχετικά με τις πρόνοιες του Κανονισμού μέσω εργαστηρίων, παρουσιάσεων αλλά και κατά τη διάρκεια υλοποίησης των εργασιών</li> <li>iii. Διασφάλιση επέκτασης διάρκειας του Προγράμματος προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος απώλειας χρηματοδότησης της Ένωσης, δεδομένου ότι αυτό τύχει έγκρισης από τα αρμόδια όργανα της ΕΕ</li> </ul>
4	Συνεχής αύξηση των αναγκών χρηματοδότησης λόγω της συνεχούς άφιξης μεταναστών	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Αποδοτικότερη κατανομή χρηματοδότησης σε τομείς άμεσης ανάγκης</li> <li>ii. Ταυτόχρονη αίτηση για αύξηση της συνολικής χρηματοδότησης για αντιμετώπιση των αυξανόμενων προκλήσεων που προκύπτουν από τις συνεχείς μεταναστευτικές ροές.</li> <li>iii. Παρουσίαση αποτελεσμάτων και ευαισθητοποίηση προκειμένου να υπάρξει εντονότερη πολιτική βούληση για συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος</li> </ul>
5	Προκλήσεις στην υλοποίηση έργων λόγω έλλειψης τεχνικής εξειδίκευσης/ γνώσης από δικαιούχους	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Αύξηση υποστήριξης των Δικαιούχων μέσω χρηματοδότησης τεχνικής βοήθειας η οποία θα αφορά την αγορά υπηρεσιών τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης σε αντικείμενα των έργων που υπάρχει έλλειψη γνώσης</li> <li>ii. Περαιτέρω ευθύνες στα αρμόδια τμήματα του κράτους στα οποία υπάρχει σχετική τεχνική γνώση που απαιτείται για την υλοποίηση του Προγράμματος π.χ. πολιτικοί μηχανικοί για σχεδιασμό και κατασκευή νέων δομών κ.α.</li> </ul>

6	Αυξημένος διοικητικός φόρτος από την μειωμένη ψηφιοποίηση και αυξημένη χρήση εγγράφων σε έντυπη μορφή	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Έγκαιρη υλοποίηση και χρήση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος</li> <li>ii. Απλοποίηση διαδικασιών και χρήση των υπάρχουσών τεχνολογιών του Κράτους για τα Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων</li> <li>iii. Μείωση των επιπέδων εγκρίσεων μέχρι την τελική έγκριση δαπανών, εργασιών κ.λπ.</li> </ul>
7	Τα χρονοδιαγράμματα τις χρηματοδότησης επηρεάζονται από τις κυβερνητικές διαδικασίες οι οποίες ακολουθούνται	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Διαγνωστικός έλεγχος συμβάσεων αυξημένου ρίσκου να προκύψουν καθυστερήσεις (π.χ. να υπάρχουν προσφυγές στην Αναθεωρητική Αρχή προσφορών) και καθορισμός ειδικής μεταχείρισης αυτών (π.χ. προτεραιοποίηση, εμβάθυνση στην ετοιμασία των όρων εντολής, σχολαστική τεχνική αξιολόγηση κ.λπ.)</li> <li>ii. Καθορισμός ρεαλιστικότερων χρονοδιαγραμμάτων στην υλοποίηση τέτοιων συμβάσεων</li> </ul>
8	Η συμπληρωματικότητα μεταξύ των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων και άλλων Ταμείων συγχρηματοδότησης δεν είναι δεδομένη	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Περαιτέρω συναντήσεις με άλλες Διαχειριστικές Αρχές για πιθανές δράσεις «γέφυρα» μεταξύ Ταμείων</li> <li>ii. Καταγραφή πιθανών έργων που θα μπορούσαν να είναι συμπληρωματικά</li> </ul>
9	Απώλεια γνώσης των διαδικασιών διαχείρισης των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων λόγω της αυξημένης εναλλαξιμότητας του προσωπικού	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Διασφάλιση μεγαλύτερης διάρκειας για τους Λειτουργούς οι οποίοι ασχολούνται με τη Διαχείριση των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων σε ορισμένο χρόνο</li> <li>ii. Ενίσχυση των καταρτίσεων επί των διαδικασιών στους Λειτουργούς</li> <li>iii. Συμπληρωματικότητα με το έργο TSI – 22111 το οποίο βρίσκεται σε φάση υλοποίησης για την <b>Ενίσχυση ικανοτήτων και βελτίωση της συνολικής απόδοσης των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων στην Κύπρο</b> που χρηματοδοτείται από τη ΓΔ REFORM</li> </ul>

## 8 Παραδείγματα καλών πρακτικών

### Ελλάδα

Σύμφωνα με την Ενδιάμεση Αξιολόγηση του TAME για την Ελλάδα, κατά «την περίοδο 2021-2023, εγκρίθηκαν 80 δράσεις μέσω του «Ταμείο Ασύλου,

Μετανάστευσης και Ένταξης (Τ.Α.Μ.Ε.)» ο προϋπολογισμός των οποίων ανέρχεται σε 532.853.752,77 €, ήτοι 97% του συνολικού π/υ του Ταμείου, που θεωρείται πάρα πολύ ικανοποιητικό. Οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται στα 192.508.518,80 € (ποσοστό 36% του συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων Πράξεων). Τέλος, οι πληρωμές προς τους δικαιούχους του Προγράμματος ανέρχονται σε 34.963.234,85 € (ποσοστό 18,16 %). Οι δράσεις αυτές υλοποιούνται σε όλη την ελληνική επικράτεια, από 27 διαφορετικούς φορείς δικαιούχους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με στοιχεία από τους δικαιούχους, πάνω από 1 εκ άνθρωποι έλαβαν κάποιας μορφής υποστήριξη από τις δράσεις του ΤΑΜΕ.

Σε ότι αφορά στην έγκαιρη έναρξη των δράσεων της νέας προγραμματικής περιόδου, παρά τα όποια εμπόδια αντιμετωπίστηκαν, τα στοιχεία υλοποίησης του ΤΑΜΕ επιδεικνύουν γρήγορο σχεδίασμά και υλοποίηση, όπως αποδεικνύεται από την αποτελεσματική χρήση της πλειοψηφίας των διαθέσιμων κεφαλαίων. Ωστόσο, αυτό υπογραμμίζει επίσης την επιτακτική ανάγκη για πρόσθετη χρηματοδότηση, λαμβάνοντας υπόψη την αυξανόμενη ζήτηση υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του ασύλου, της μετανάστευσης και της ένταξης».